

Ruimte voor sport in Almere

Vraag-aanbod analyse binnen- en buitensport en
verkenning overdekt zwembad

Karin Wezenberg-Hoenderkamp

Jeroen Brus

Ruimte voor sport in Almere

Vraag-aanbod analyse binnen- en buitensport en verkenning overdekt zwembad

In opdracht van de gemeente Almere

Karin Wezenberg-Hoenderkamp
Jeroen Brus

© Mulier Instituut
Utrecht, augustus 2020

Mulier Instituut
sportonderzoek voor beleid en samenleving

Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl
E info@mulierinstituut.nl | T @mulierinstituut

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Relevante ontwikkelingen en prognoses	6
2.1	Bevolking	6
2.2	Onderwijs	8
2.3	Sportdeelname	9
2.4	Accommodatiegebruik	13
3.	Binnensport	15
3.1	Huidig aanbod	15
3.2	Ruimtelijke spreiding	19
3.3	Behoefte	22
3.4	Gebruik	26
4.	Buitensport	33
4.1	Voetbal	36
4.2	Hockey	40
4.3	Korfbal	43
4.4	Honk- en softbal	43
4.5	Tennis	44
4.6	Overige buitensporten	46
5.	Zwemwater	48
5.1	Capaciteit zwembaden naar zwemactiviteit	48
5.2	Vergelijkbare gemeenten	50
5.3	Reisafstand tot zwembad	51
6.	Conclusies	53
6.1	Context	53
6.2	Binnensportruimte	53
6.3	Buitensport	54
6.4	Zwemwater	56
	Bijlagen	57

1. Inleiding

De komende jaren zal de gemeente Almere sterk groeien. In verschillende wijken worden duizenden nieuwe woningen gebouwd wat gaat leiden tot een sterke bevolkingstoename. Met de groei van de stad, ontwikkelingen in sportdeelname en de ontwikkelingen in sportvoorkeuren zal ook het aanbod van sportvoorzieningen mee moeten ontwikkelen. De gemeente Almere wil inzichtelijk hebben welke gevolgen deze ontwikkelingen hebben op de behoefte aan sportaccommodaties en hoe de gemeente op deze behoefte kan inspelen.

In dit onderzoek is onderzocht in hoeverre het huidige aanbod aan binnen- en buitensportaccommodaties en overdekt zwembad aansluit bij de behoefte. Daarnaast is de toekomstige behoefte aan sportaccommodaties en overdekt zwembad in kaart gebracht. Ten slotte is voor de nieuwe wijken Nobelhorst, Vogelhorst, Oosterwold, Pampus en Poort een indicatieve ruimteclaim voor buitensportaccommodaties opgesteld. Deze ruimteclaim moet een eerste aanzet zijn om voor deze wijken (waar veelal nog geen buitensportaccommodaties staan) te bepalen hoeveel ruimte moet worden gereserveerd voor sportvelden.

Ter beantwoording van de kennisbehoefte van de gemeente Almere zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

1. Hoe verhoudt het huidige aanbod aan binnensportruimte zich tot de huidige (2019) en toekomstige (2035) behoefte in Almere?
2. Hoe verhoudt het huidige aanbod aan buitensportaccommodaties zich tot de huidige (2019) en toekomstige (2035) behoefte in Almere?
3. Hoe verhoudt het huidige aanbod en spreiding van overdekt zwembad zich tot het huidige (2019) en toekomstige (2035) aantal inwoners? En hoe verhoudt zich dit tot vergelijkbare gemeenten?

Werkwijze

Op basis van door de gemeente aangeleverde gegevens is het aanbod aan binnen- en buitensportaccommodaties en zwembaden binnen de gemeente in kaart gebracht. De Database SportAanbod (DSA)¹ is benut om te bezien in hoeverre het aanbod van binnen- en buitensportaccommodaties afwijkt van landelijke cijfers, cijfers uit de regio en vergelijkbare gemeenten. De normatieve behoefte aan binnensportruimte is berekend aan de hand van draagvlakcijfers uit de Planologische Kengetallen en door de benchmark met de DSA. De behoefte aan buitensportruimte is bepaald door middel van het toepassen van vastgelegde en algemeen geaccepteerde planningsnormen en richtlijnen. Daarnaast is bij verenigingen nagevraagd of andere partijen gebruik maken van hun accommodatie. Ramingen van de ontwikkeling in de behoefte zijn gebaseerd op bevolkings- en leerlingenprognoses en trends in de sportdeelname. Ook zijn met GIS² verschillende afstandsanalyses gedaan om de ruimtelijke spreiding van de sportaccommodaties in beeld te brengen. Het gebruik van de binnensportruimtes is in beeld gebracht aan de hand van reserveringsoverzichten en afgezet tegen landelijke cijfers.

¹ De DSA is de database waarin alle sportaccommodaties van Nederland zijn opgenomen. Het Mulier Instituut onderhoudt de DSA in opdracht van het ministerie van VWS om het landelijk sportaanbod in Nederland te kunnen monitoren.

² Geografisch informatiesysteem.

Voor beantwoording van de onderzoeksvraag over zwemwater zijn de gegevens van een inventarisatie onder alle zwembaden in Nederland gebruikt. Deze inventarisatie brengt diverse kenmerken van alle bassins in beeld.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 komen ontwikkelingen en prognoses aan bod die relevant zijn bij sportcapaciteitsvraagstukken. In hoofdstuk 3 wordt het aanbod van, behoefte aan en gebruik van binnensportruimte behandeld. In hoofdstuk 4 komt de behoefteberaming van de verschillende buitensporten aan bod. Daarnaast wordt in hoofdstuk 4 de ruimteclaim voor de aanvullende behoefte aan buitensportvoorzieningen behandeld. In hoofdstuk 5 wordt het aanbod en spreiding aan openbaar overdekt zwemwater besproken. In hoofdstuk 6 worden de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek behandeld en met de onderzoeksvragen verbonden.

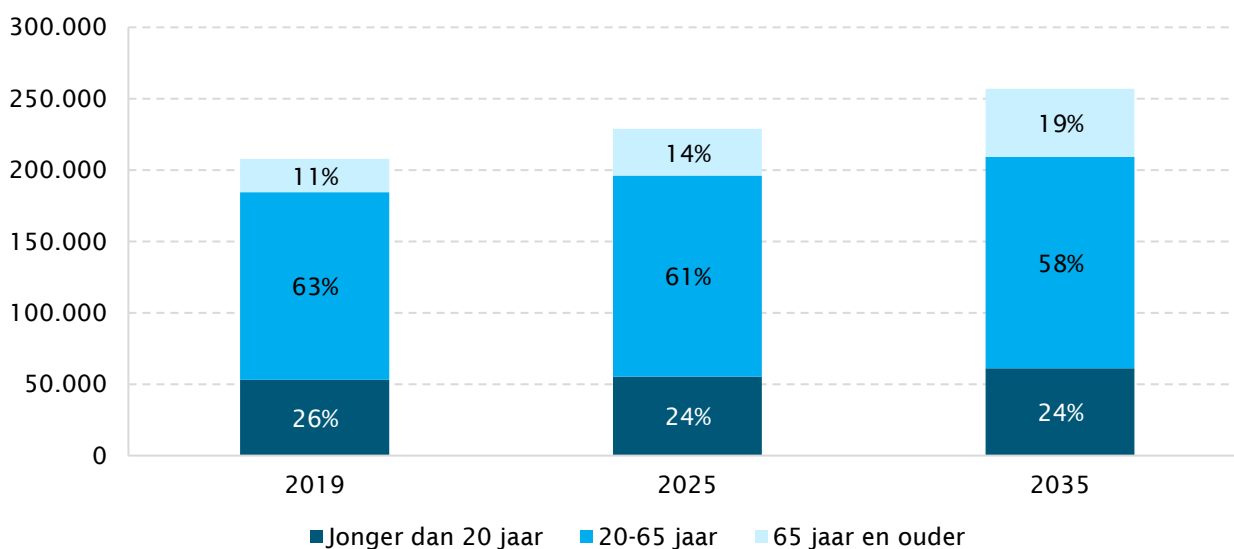
2. Relevante ontwikkelingen en prognoses

In dit hoofdstuk worden ontwikkelingen en prognoses beschreven die relevant zijn bij capaciteitsvraagstukken in de sport. We behandelen achtereenvolgens de bevolkingsamenstelling en -ontwikkeling van Almere, de leerlingaantallen en -prognoses van de Almeerse scholen en de landelijke en lokale ontwikkelingen in sportdeelname en sportaccommodatiegebruik. Deze kwesties zijn relevant omdat ze invloed hebben op het (potentiële) gebruik en de behoefte van sportaccommodaties.

2.1 Bevolking

In 2019 heeft de gemeente Almere 207.895 inwoners. Naar verwachting zal dit aantal in de periode tot 2035 naar 257.028 stijgen (+23%, figuur 2.1). De groep van 65 jaar en ouder zal in deze periode naar verwachting ruim verdubbelen (+104%). Waar in 2019 nog zo'n één op de tien Almeerders 65 jaar of ouder is, is dat in 2035 bijna één op de vijf.

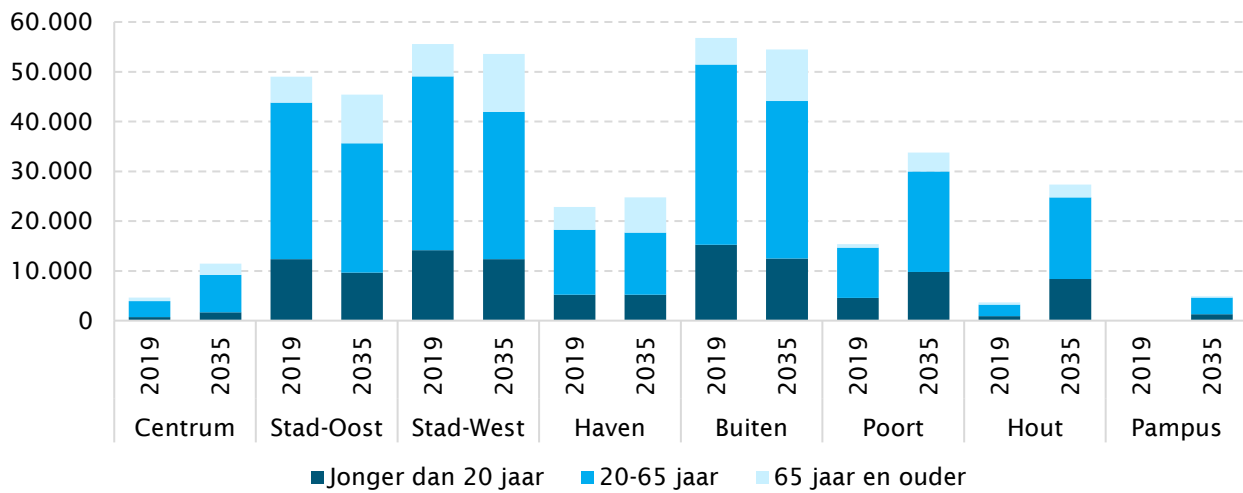
Figuur 2.1 Bevolkingsontwikkeling gemeente Almere in 2019, 2025 en 2035 naar leeftijdscategorie (in aantallen en procenten)

Bron: Gemeente Almere, 2019. Bewerking: Mulier Instituut.

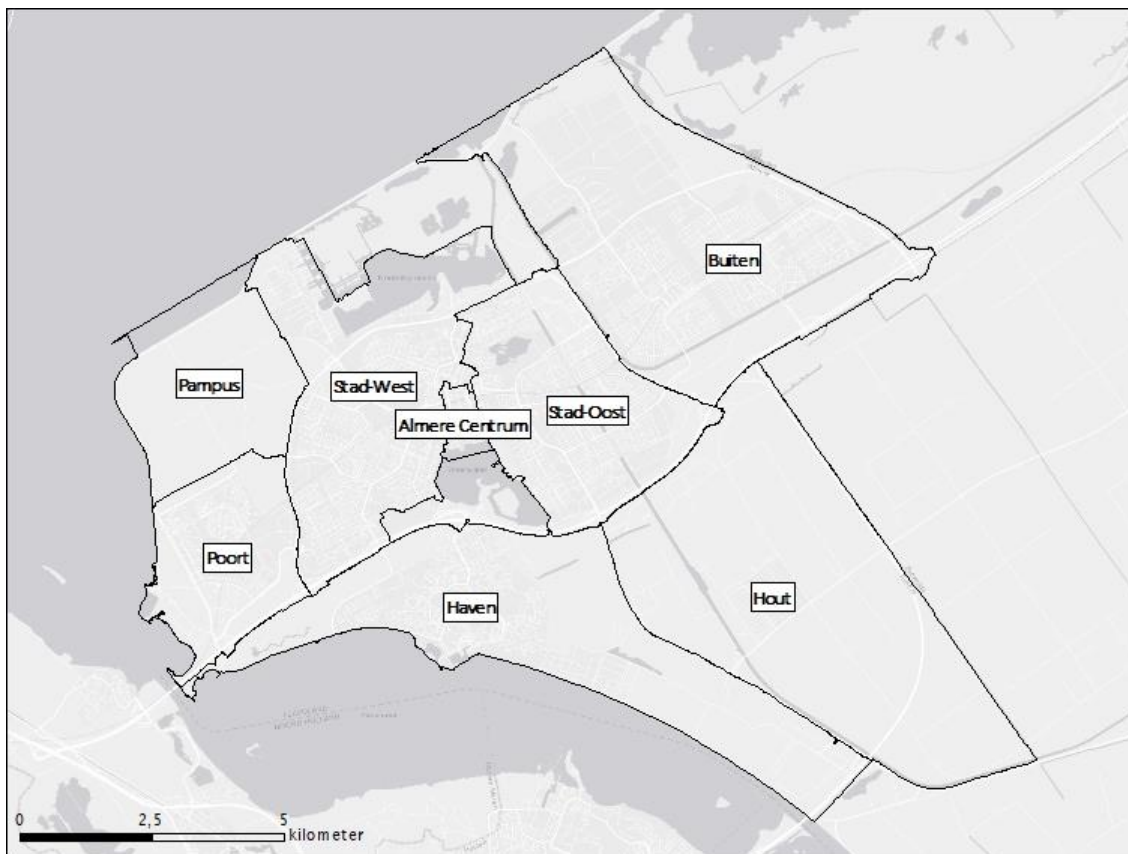
In Almere zal in de periode 2019-2035 de bevolkingsontwikkeling per wijk verschillen (figuur 2.2). In vijf wijken neemt het aantal inwoners toe en in drie wijken zal de bevolking naar verwachting afnemen. De wijken Poort (+18.400) en Hout (+23.700) groeien in de periode tot aan 2035 het meest in inwonertal. De wijk Pampus, waar nu nog nauwelijks mensen wonen, zal in 2035 een kleine 5.000 inwoners tellen. Na 2035 zal dit aantal nog sterk toenemen.

Figuur 2.2 Bevolkingsontwikkeling Almere in 2019 en 2035, per wijk naar leeftijdscategorie (in aantallen en procenten)

Bron: gemeente Almere, 2019. Bewerking: Mulier Instituut.

Kaart 2.1 Wijkindeling Almere

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

2.2 Onderwijs

Gemeenten hebben een taakstelling in het voorzien van (binnen)sportruimte ten behoeve van het bewegingsonderwijs van de scholen binnen hun gemeente voor het primair onderwijs, het (voortgezet) speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs.

In Almere zijn 72 scholen voor primair onderwijs, negen scholen voor speciaal onderwijs en achttien scholen voor voortgezet onderwijs. Op de 72 scholen voor primair onderwijs staan in het schooljaar 2018/'19 ongeveer 19.700 leerlingen ingeschreven, voor het speciaal onderwijs een kleine 1.600 en voor het voortgezet onderwijs zo'n 13.300 leerlingen (tabel 2.1).

In 2035 zullen naar verwachting zo'n 24.100 leerlingen (+22%) primair onderwijs volgen in de gemeente Almere. Op dit moment bestaan plannen om veertien nieuwe basisscholen te bouwen in verschillende delen van Almere om zo het groeiende aantal leerlingen te kunnen huisvesten. De meeste hiervan zullen voor 2035 gebouwd zijn. Ook het aantal leerlingen voor speciaal en voortgezet onderwijs zal de komende jaren toenemen. In 2021 wordt een nieuwe school voor voortgezet onderwijs gebouwd, waarmee het totaal aantal middelbare scholen in Almere op negentien komt.

Tabel 2.1 (Verwachte) leerlingaantallen Almere, in 2019, 2025 en 2035, per type onderwijs

	Aantal leerlingen	Aantal scholen
<i>Basisonderwijs</i>		
2019	20.010	72
2025	20.978	80
2035	24.105	87
<i>Speciaal basisonderwijs (SBO)</i>		
2019	689	3
2025	701	3
2035	801	3
<i>Speciaal onderwijs (V)SO</i>		
2019	891	6
2025	972	6
2035	Niet bekend ^a	6
<i>Voortgezet onderwijs</i>		
2018	13.237	18
2024	13.389	19
2035	Niet bekend ^a	19

Bron: gemeente Almere, 2019. Bewerking: Mulier Instituut.

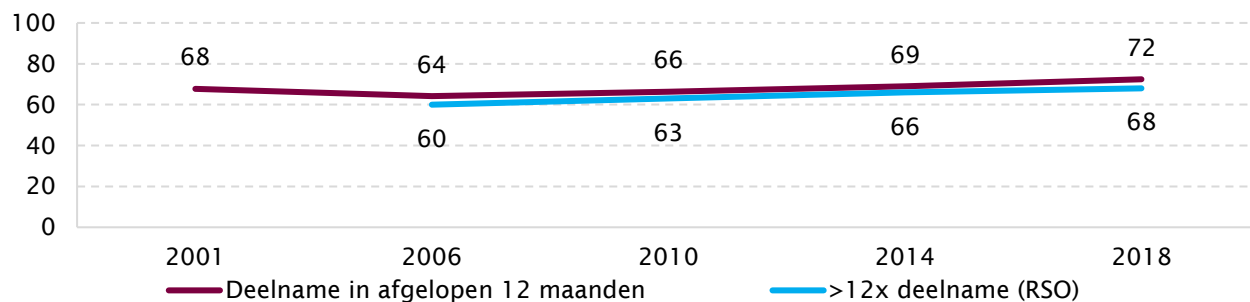
^a De leerling prognoses voor speciaal en voortgezet onderwijs zijn tot respectievelijk 2025 en 2024 bekend.

2.3 Sportdeelname

Van de mensen van 16 jaar en ouder in Almere gaf 72 procent aan in 2017 te hebben gesport (figuur 2.3). 68 procent sport gemiddeld één keer per maand (RSO). Vanaf 2006 is een geleidelijke stijging in sportdeelname te zien. Ook in Nederland als geheel neemt de sportdeelname geleidelijk toe (VZ-info, 2018).

Figuur 2.3 Sportdeelname, inwoners Almere van 16 en ouder (in procenten)

Bron: Dool, R. van den & Davids, A. (2018). Sportdeelname Almere 2018. Ontwikkelingen in sport en bewegen. Utrecht: Mulier Instituut.

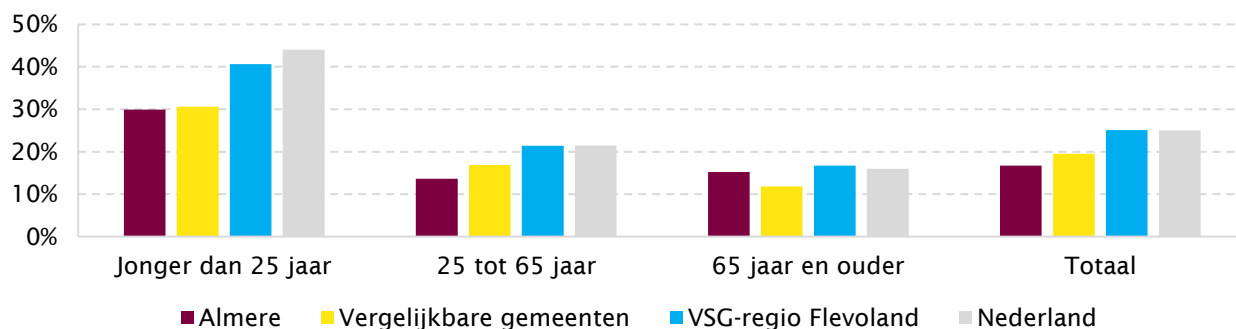
Lidmaatschap sportbonden

De mate waarin Nederlanders lid zijn van een sportbond (26%) is de laatste jaren stabiel. Traditionele sportaccommodaties, zoals sporthallen en sportvelden, worden naast het bewegingsonderwijs in de regel hoofdzakelijk door sportverenigingen die zijn aangesloten bij een sportbond gebruikt. De ledenontwikkeling van de desbetreffende sportbonden geeft derhalve een goede indicatie van de ontwikkeling in het (structurele) gebruik van deze sportaccommodaties.

In 2017 was in Almere 17 procent van de bevolking lid van een sportbond (figuur 2.4). Dit is laag in vergelijking met het landelijk gemiddelde (26%) en de VSG-regio Flevoland³ (25%). In vergelijkbare gemeenten (gemeenten met 200.000 inwoners of meer) is één op de vijf mensen lid van een sportbond. Relatief weinig inwoners van Almere in de leeftijdscategorie 25 tot 65 jaar zijn lid van een sportbond (14%) (figuur 2.4). Voor de grootste sporten hockey, voetbal en tennis is het aandeel lidmaatschappen in Almere ook lager dan landelijk (tabel 2.2).

³ De VSG- regio Flevoland bestaat uit de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde.

Figuur 2.4 Percentage inwoners dat lid is van een sportbond in 2017, per leeftijdscategorie

Bron: Ledentalrapportage NOC*NSF, 2017. Bewerking: Mulier Instituut.

Tabel 2.2 Percentage inwoners Almere en Nederland dat lid is van de Koninklijke Nederlandse Hockey Bond (KNHB), Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond (KNLTB) en Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (KNVB) in 2018

	Percentage inwoners dat lid is van sportbond		
	KNHB	KNLTB	KNVB
Almere	0,8	1,2	4,0
Nederland	1,5	3,1	7,0

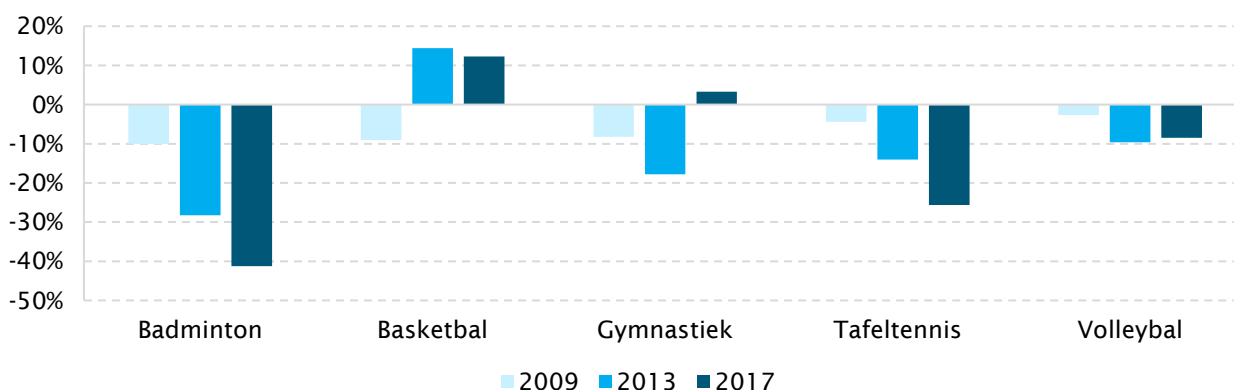
Bron: www.volksgezondheidenzorg.info/sport/sportopdekaart/lidmaatschappen-sportvereniging#node-voetbal-gemeente (2019).

Binnensport

De binnensportbond die de laatste jaren relatief gezien het sterkst in aantal lidmaatschappen is gedaald, is de badmintonbond (figuur 2.5). In de periode 2005-2017 is het aantal lidmaatschappen van Badminton Nederland van 67.000 naar ongeveer 39.000 gedaald (-41%). Ook de tafeltennis- (van 36.000 naar 27.000 leden, -26%) en volleybalbond (van 129.000 naar 118.000 leden, -8%) zijn in de periode 2005-2017 in aantal lidmaatschappen gekrompen. De volleybalbond laat sinds 2013 wel weer een lichte stijging zien.

De basketbalbond en gymnastiekunie zijn de laatste jaren na een periode van krimp in aantal lidmaatschappen gegroeid. Ten opzichte van 2005 is de gymnastiekunie met 3 procent gegroeid (293.000 leden in 2005, 302.000 in 2017). De basketbalbond maakte in dezelfde periode een groei van 12 procent door (46.000 leden in 2005, 51.000 in 2017).

Figuur 2.5 Ontwikkeling aantal lidmaatschappen bij diverse binnensportbonden in de periode 2005-2017 (met 2005 als uitgangsjaar; in procenten)

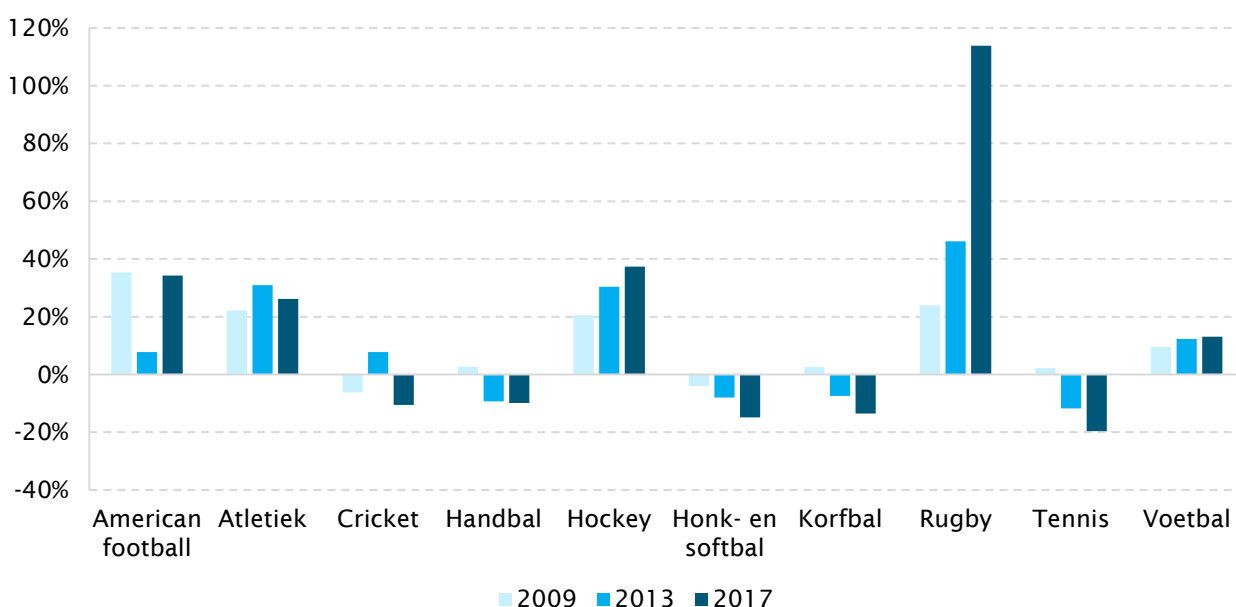
Bron: Ledentalrapportages NOC*NSF, 2000-2017. Bewerking: Mulier Instituut.

Buitensport

Van de tien buitensporten die in figuur 2.6 zijn opgenomen, zijn in de periode 2005-2017 vijf in aantal lidmaatschappen gegroeid. Opvallend is de grote procentuele groei van de rugbybond; van 7.100 leden in 2005 naar meer dan 15.000 in 2017 (+114%). Een andere sterk groeiende sport is hockey. In de afgelopen jaren groeide de hockeybond met 69.000 leden (+37%), maar deze groei vlakt wel af. Ook voetbal (+141.000, 13%) en atletiek (+28.000, 26%) hebben in 2017 meer leden dan in 2005, waarbij het aantal atletiekliden in de laatste jaren wel is afgenomen. De American Football Bond Nederland is met 1.700 leden een kleine bond, maar dit aantal was in 2005 nog 1.300 (+34%).

De tennis-(-20%), honk- en softbal-(-15%), korfbal-(-13%), cricket-(-11%) en handbalbond-(-10%) zijn in de periode 2005-2017 in ledental gedaald. De tennisbond heeft in deze periode de meeste leden verloren. In 2005 waren 709.000 Nederlanders lid van de tennisbond, in 2017 waren dit er 570.000 (-20%). Cricket laat een grillig verloop zien.

Figuur 2.6 Ontwikkeling lidmaatschappen bij diverse buitensportbonden in de periode 2005-2017 (met 2005 als uitgangsjaar)

Bron: Ledentalrapportages NOC*NSF, 2000-2017. Bewerking: Mulier Instituut.

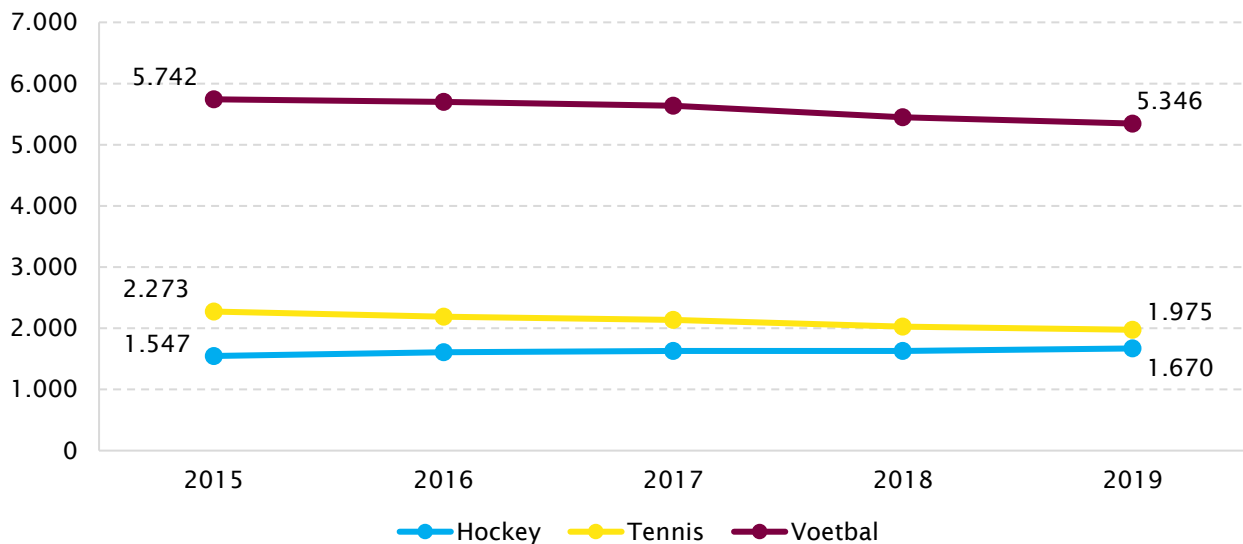
Hockey, tennis en voetbal in Almere⁴

Het aantal voetballers dat ingeschreven staat bij Almeerse voetbalverenigingen is de afgelopen jaren, ondanks bevolkingsgroei, met 7 procent afgenomen (figuur 2.7). Dit wijkt af van de landelijke ontwikkeling, waarbij het aantal voetballers gestaag stijgt (figuur 2.6). Deze daling is toe te schrijven aan het aantal jeugdliden van de verenigingen (-10%). Het aantal seniorenleden is in dezelfde periode toegenomen met bijna 8 procent. Ook het aantal tennissers bij Almeerse tennisverenigingen is, tegen de bevolkingsgroei in, sinds 2015 afgenomen (-13%). Zowel het aantal senioren (-16%) als het aantal junioren (-5%) liep in de afgelopen periode terug. De ontwikkeling van de tennisverenigingen is vergelijkbaar met de landelijke ontwikkeling van de tennissport. Het aantal hockeyers bij Almeerse verenigingen is gedurende de afgelopen jaren met 8 procent gegroeid, waarmee de stijging groter is dan de

⁴ Van de KNVB, KNLTB en KNHB zijn gegevens ontvangen over aantal leden in de periode 2015-2019. Op basis van deze gegevens is deze paragraaf geschreven.

bevolkingsgroei in dezelfde periode. Vooral de seniorenafdelingen van de verenigingen zijn relatief sterk gegroeid (+27%), het aantal jeugdleden steeg met 2 procent. De sterke groei bij hockey is ook landelijk te zien.

Figuur 2.7 Ontwikkeling aantal lidmaatschappen Almeerse hockey- tennis- en voetbalverenigingen in de periode 2015-2019

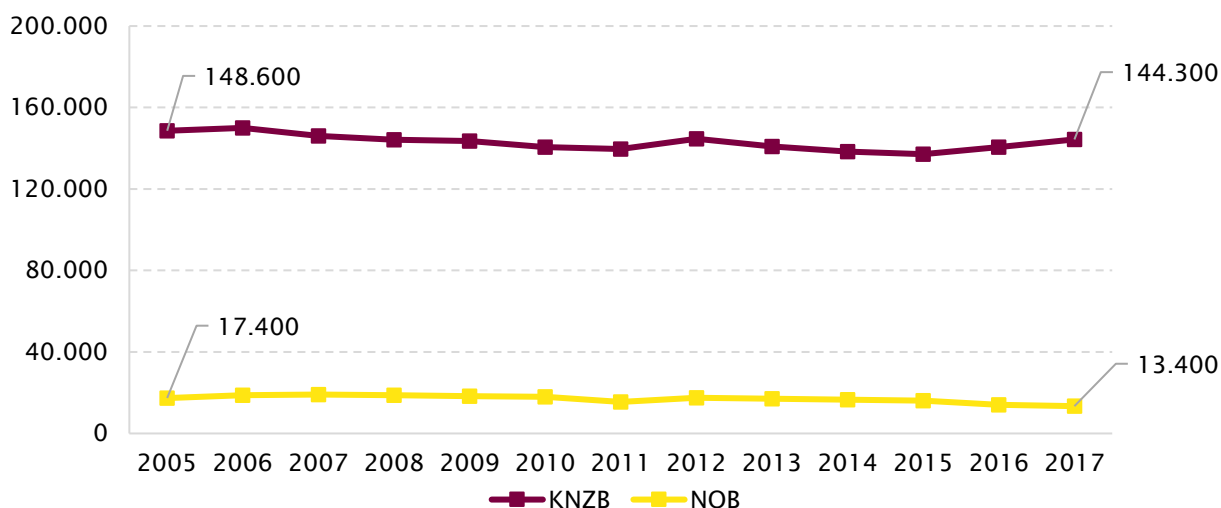
Bron: KNHB, KNLTB, KNVB. Bewerking: Mulier Instituut, 2020.

Zwemwater

De zwemdeelname in Nederland neemt af. In 2018 deed ongeveer 12 procent van de Nederlandse bevolking aan zwemmen, tegenover 16 procent in 2010 (Nationaal Sportonderzoek 2010 en 2018). Van de Almeerse bevolking in 0,3 procent lid van de Koninklijke Nederlandse Zwembond (KNZB), tegenover 0,8 procent landelijk (bron: www.sportopdekaart.nl)

De KNZB is de grootste zwemsportbond in Nederland met 144.300 leden in 2017. Het aantal leden van de KNZB is, na een periode van afname, weer aan het stijgen. De Nederlandse Onderwatersport Bond (NOB) telt in 2017 circa 13.400 leden. Dit is bijna 25 procent minder dan in 2005 (figuur 2.8). Reddingsbrigade Nederland heeft 13.400 leden in 2017 (niet in figuur). De algemene trend bij de zwemsportbonden is dat naar verhouding steeds meer senioren aangesloten zijn bij de bonden.

Figuur 2.8 Aantal lidmaatschappen bij de KNZB en de NOB in de periode 2005-2017

Bron: Ledentalrapportages NOC*NSF, 2000-2017. Bewerking: Mulier Instituut.

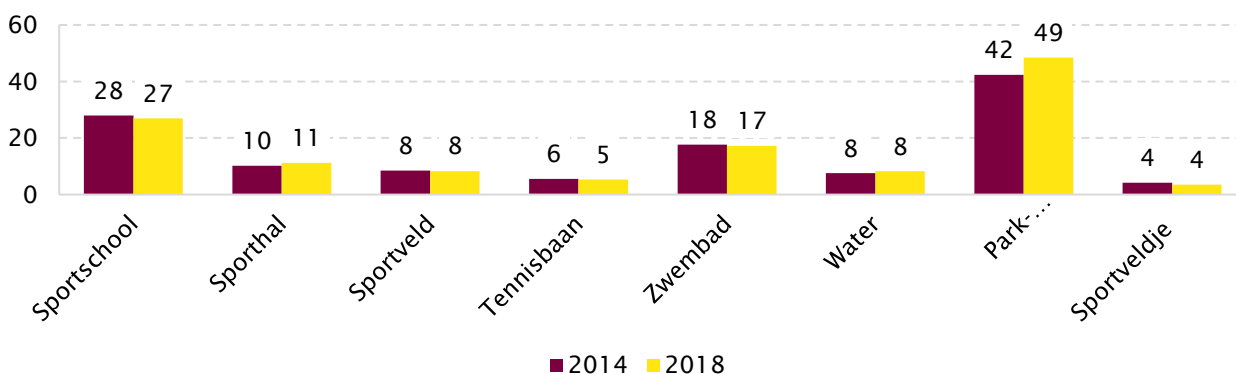
2.4 Accommodatiegebruik

Hoewel snel aan sportaccommodaties wordt gedacht als het om sportbeoefening gaat, maakt de volwassenen Nederlander bij het sporten vooral gebruik van de openbare ruimte (figuur 2.9). Ook een derde van de Nederlandse kinderen sport in de openbare ruimte (figuur 2.10). Daarbij wordt de openbare ruimte veelal gebruikt voor hardlopen, wandelen en wielrennen. In vergelijking met 2014 valt op dat het gebruik van de openbare ruimte, met name bij de volwassenen, is toegenomen.

Sporthallen worden ten opzichte van de openbare ruimte beduidend minder door de volwassenen Nederlander als sportaccommodatie gebruikt. Daarentegen sport ruim een kwart van de Nederlandse kinderen in een sporthal. Het gebruik van sporthallen voor de sportbeoefening is ten opzichte van 2014 zowel bij de volwassenen als bij de kinderen licht toegenomen.

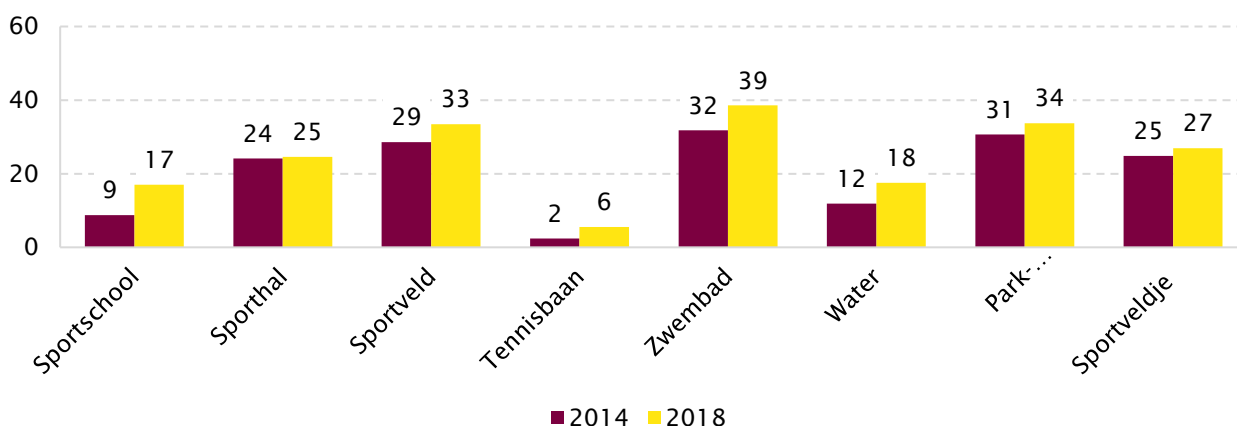
Evenals de sporthallen worden de sportvelden en de zwembaden voor sportbeoefening met name door kinderen gebruikt. Het gebruik van sportvelden en zwembaden door kinderen is sinds 2014 toegenomen. Het gebruik door volwassenen is vrijwel constant gebleven.

Figuur 2.9 Gebruik van typen accommodaties voor sportbeoefening door volwassenen in 2014 en 2018 (in procenten)

Bron: Nationaal Sportonderzoek, 2014 en 2018 (Mulier Instituut).

Figuur 2.10 Gebruik van typen accommodaties voor sportbeoefening door kinderen in 2014 en 2018 (in procenten)

Bron: Nationaal Sportonderzoek, 2014 en 2018 (Mulier Instituut).

In de periode 2014 tot 2018 is de deelname aan veld- en zandsporten in Almere vrijwel gelijk gebleven en ligt 2 á 3 procentpunt hoger dan de landelijke deelname (tabel 2.3). Voor zwemmen is de deelname in 2014 ook vergelijkbaar met 2014 en gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Tabel 2.3 Jaarlijkse sportdeelname naar type sport, bevolking van 16 jaar of ouder (in procenten)

	Almere			Landelijk
	2018 (n=565)	2014 (n=1.380)	2010 (n=1.656)	2017 (n=3.012)
Fitnessvormen	47	37	34	33
Duursport	37	44	38	39
Veldsport	14	13	10	12
Zaalsport	15	15	13	12
Zwemmen	12	11	14	12
Overig	34	28	27	33
Geen sport	28	31	34	26

Bron: Dool, R. van den & Davids, A. (2018). Sportdeelname Almere 2018. Ontwikkelingen in sport en bewegen. Utrecht: Mulier Instituut.

Van de sporttakken zelf staat (overdekte) fitness bovenaan (50% van de sporters, jaarlijkse deelname), gevolgd door hardlopen (29%), wandelsport (20%), zwemsport (17%), groepsfitness (17%), wielrennen (13%), bowling (10%), voetbal (10%), yoga (10%) en wintersport (7%)⁵.

⁵ Dool, R. van den & Davids, A. (2018). Sportdeelname Almere 2018. Ontwikkelingen in sport en bewegen. Utrecht: Mulier Instituut.

3. Binnensport

In dit hoofdstuk zetten we het huidig aanbod aan, (normatieve) behoefte aan en het gebruik van binnensportruimte in Almere uiteen. Binnensportruimte wordt gezien als de overdekte sportruimte die wordt benut voor de beoefening van meerdere zaalsporten en het geven van bewegingsonderwijs. Het bijzondere van deze accommodaties is enerzijds het dubbelgebruik voor sport en bewegingsonderwijs en anderzijds dat meerdere sporten door middel van verschillende belijningen van dezelfde sportvloer gebruikmaken. Dat onderscheidt dit soort accommodaties van andere overdekte sportaccommodaties, zoals danszalen, dojo's en turnhallen, die alleen voor één tak van sport gebruikt kunnen worden. Waar het gaat om de multifunctionele overdekte sportaccommodaties, is een driedeling in typen gangbaar. Deze indeling is gebaseerd op de oppervlakte van de sportvloer. Hierbij wordt van groot naar klein onderscheid gemaakt in sporthallen, sportzalen en gymzalen. De andere overdekte sportaccommodaties maken geen deel uit van dit onderzoek.

3.1 Huidig aanbod

Sporthallen

Standaardsporthallen hebben een sportvloer van minimaal 44 bij 24 meter. In sporthallen wordt ruimte geboden om zowel trainings- als competitievormen af te werken voor badminton, basketbal, volleybal, zaalhandbal, zaalhockey, zaalkorfbal, zaalvoetbal en sporten zonder belijning (zoals diverse gevechts- en verdedigingssporten, gymnastiek, tafeltennis en turnen).

In Almere staan halverwege 2019 tien sporthallen, waarvan negen in eigendom van de gemeente zijn. Met uitzondering van de topsporthal beschikt elke Almeerse sporthal over minstens één scheidingswand. Opvallend is de grote lengte van de Breedtesporthal. De Breedtesporthal kan door z'n lengte en de drie scheidingswanden opgedeeld worden in vier zaaldelen, één meer dan een standaardsporthal. De Topsporthal is geen volwaardige sporthal, er kan één volleybalveld in.

In Almere Poort is eind 2019 een tijdelijke blaashal gerealiseerd. De hal kan worden ingezet voor onder meer badminton, handbal, korfbal, zaalvoetbal en zaalhockey. Scholen uit de buurt kunnen er ook terecht voor gymlessen. De hal blijft twee jaar staan. Daarna kan hij ook op andere plekken worden gebruikt.

Tabel 3.1 Sporthallen in Almere, 2019 (afmetingen in meters)

Accommodatie	Eigendom	Lengte	Breedte	Hoogte	Aantal scheidingswanden
1 Sporthal Indische Buurt	Gemeente	44	24	7	2
2 Sporthal Stedenwijk	Gemeente	45	29	7	1
3 Breedtesporthal Almere	Gemeente	72	33	8	3
4 Topsporthal Almere ^A	Gemeente	49	28	12,5	0
5 Fanny Blankers Koenhal	Gemeente	43	24	7	1
6 Sporthal Waterwijk	Gemeente	45	29	8	1
7 Sporthal Buiten	Gemeente	45	30	7	1
8 International School Almere ^B	School	Onbekend	Onbekend	Onbekend	?
9 Sporthal Almere Haven ^C	Gemeente	48	33	7	2
10 Sporthal Olympiawijk	Gemeente	44,2	26	7	2
11 Blaashal Almere Poort	Gemeente	40	20	9	0

^A De topsporthal is geen volwaardige sporthal. Er past één volleybalveld in en is alleen als geheel te huren.

^B De sporthal van de International School Almere is alleen beschikbaar voor onderwijs en niet voor breedtesport.

^C Sporthal Almere Haven is in 2018 niet in gebruik geweest, wel weer in 2019.

Sportzalen

Sportzalen zijn kleiner dan sporthallen en groter dan gymzalen. Standaard sportzalen hebben een sportvloer van circa 28 bij 22 meter. In sportzalen wordt ruimte geboden voor badminton, basketbal, volleybal en sporten zonder belijning (zoals diverse gevechts- en verdedigingssporten, gymnastiek, tafeltennis en turnen), met in principe mogelijkheden voor competitie en training. De benodigde afmetingen en de eisen van de betreffende bond staan niet toe dat voor zaalhandbal, zaalhockey, zaalkorfbal en zaalvoetbal officiële competitiewedstrijden gespeeld kunnen worden in sportzalen. Wel kunnen sportzalen voor deze sporten als trainingsmogelijkheden fungeren.

In Almere staan dertien sportzalen, waarvan negen sportzalen in eigendom van de gemeente zijn.

Tabel 3.2 Sportzalen in Almere (afmetingen in meters), in 2019

Accommodatie	Eigendom	lengte	breedte	hoogte	Aantal scheidingswanden
12 Sportzaal Maldivenweg	Gemeente	24	22	7	1
13 Sportzaal Basilicumweg	Gemeente	24	22	7	1
14 Sportzaal Buiten	Gemeente	24	22	7	1
15 Sportzaal Noorderplassen	Gemeente	24	22	7	1
16 Sportzaal Waterwijk	Gemeente	24	22	7	1
17 Sportzaal Columbuskwartier	Gemeente	24	22	7	1
18 Sportzaal Europakwartier	Gemeente	24	22	7	1
19 Sportzaal Literatuurwijk	Gemeente	24	22	7	1
20 Sportzaal Indische Buurt ^A	School	24	22	7	1
21 Sportzaal Nobelhorst	Gemeente	24	22	7	1
22 Scholengemeenschap Echnaton ^B	School	?	?	?	?
23 Sportzaal Chagallweg ^B	School	?	?	?	?
24 Sportzaal Vlechtwerk ^B	School	?	?	?	?

^A Sportzaal Indische Buurt is in eigendom van de school, maar wordt 's avonds door verenigingen gebruikt.

^B Sportzalen Echnaton, Chagallweg en Vlechtwerk zijn in eigendom van de scholen. Er vindt geen verenigingsgebruik plaats.

Gymzalen

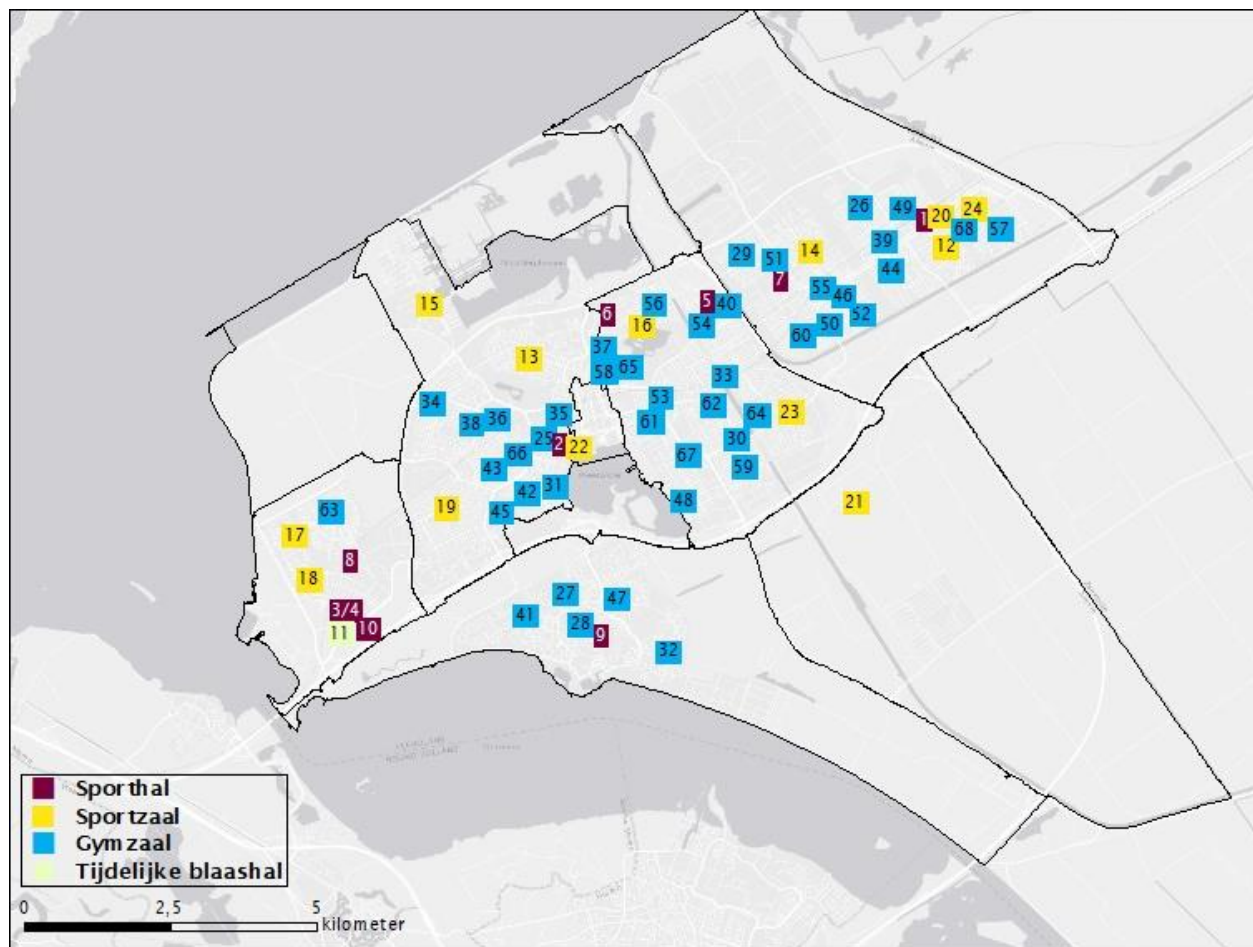
In Almere staan 50 gymzalen (tabel 3.3), waarvan 42 in eigendom van de gemeente. De acht gymzalen die niet in eigendom van de gemeente zijn (nummer 50 t/m 55 in tabel 3.3) bevinden zich in scholen en zijn van buitenaf niet bereikbaar. Deze gymzalen worden daarom alleen voor bewegingsonderwijs gebruikt. Dertien gymzalen zijn wel in eigendom van de gemeente, maar bevinden zich in scholen (nummer 56 t/m 67 in tabel 3.3). Ook deze gymzalen worden alleen voor bewegingsonderwijs gebruikt.

Tabel 3.3 Gymzalen in Almere in 2019

	Accommodatie	Lengte (m)	Breedte (m)	Hoogte (m)	Aantal
25	Amsterdamweg	21	12	6	1
26	Aprilstraat	21	12	6	1
27	Bosgouw	21	12	6	1
28	Buitenhof	21	12	6	1
29	Van Eesterenplein	21	12	6	1
30	Cranberrylaan	21	12	6	1
31	Harderwijkoever	21	12	6	1
32	Jaagmeent	21	12	6	1
33	J. Jongkindstraat	21	12	6	1
34	Kornetstraat	21	12	6	1
35	Leeuwardenplein	21	12	6	1
36	Lierstraat	21	12	6	1
37	Lingestraat	21	12	6	1
38	Luitstraat	21	12	6	1
39	Makassarweg	21	12	6	1
40	Marathonlaan A/B	21	12	6	2
41	Meerveldplein (Aquamarijn)	21	12	6	1
42	Pijnackerpad	21	12	6	1
43	Ravelplantsoen	21	12	6	1
44	Regenboogweg (OBS Het Spectrum)	21	12	6	1
45	Sportgebouw Annapark	21	12	6	3
46	Vergeet-mij-nietjesstraat	21	12	6	1
47	Vrijmark	21	12	6	1
48	Walt Disneyplantsoen	21	12	6	1
49	W. de Vlaminghstraat	21	12	6	1
50	Zonnebloemweg	21	12	6	1
51	Oostvaarders College	?	?	?	3
52	OBS de Torteltuif	?	?	?	1
53	Echnaton locatie Helen Parkhurst	?	?	?	1
54	Ortho Pedagogisch Didactisch Centrum	?	?	?	1
55	MBO College Almere (Buiten)	?	?	?	1
56	BS De Argonaut	?	?	?	1
57	Catootjepad	?	?	?	1
58	Churchillweg 5	?	?	?	1
59	Danslaan / Zevensprong	?	?	?	1
60	Edelhertweg	?	?	?	1
61	Hollywoodlaan	?	?	?	1
62	Iepenstraat	?	?	?	1
63	Nymfenplein / De Ruimte	?	?	?	2
64	Paul Kleestraat	?	?	?	1
65	Randstad	?	?	?	1
66	Rossinistraat	?	?	?	1
67	Simon van Collumstraat	?	?	?	1
68	Tom Poesstraat	?	?	?	1

Kaart 3.1 Binnensportaccommodaties in Almere, 2019

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Vergelijking DSA

De DSA omvat alle geregistreerde sportaccommodaties in Nederland (ruim 22.000). Nederland telt volgens de DSA (december 2019) 4.484 gymzalen, 691 sportzalen en 1.547 sporthallen. Dit komt neer op een gemiddelde van 15,2 zaalsporteenheden per 25.000 inwoners (alle leeftijden zijn hierbij meegenomen). Hierbij is een gymzaal één zaalsporteenheid, een sportzaal telt voor twee zaalsporteenheden en een sporthal telt voor drie zaalsporteenheden.

De sporthallen, sportzalen en gymzalen in Almere zijn samen goed voor 110 zaaldelen⁶. Het totale aanbod aan binnensportruimte in Almere is daarmee per 25.000 inwoners vrij laag ten opzichte van het Nederlands gemiddelde (tabel 3.4). Vergeleken met het landelijke cijfer beschikte Almere vooral over weinig sporthallen per 25.000 inwoners (1,3 tegenover 2,2 landelijk).

Het Almeerse aanbod aan binnensportruimte is vergeleken met andere gemeenten met 175 tot 250 duizend inwoners iets lager. Het aantal sporthallen en gymzalen is lager dan in de andere gemeenten, terwijl het aantal sportzalen juist een stuk hoger ligt. Met de verwachte bevolkingsgroei de komende

⁶ Elf sporthallen (34 zaaldelen, Breedtesporthal is goed voor 4 zaaldelen i.p.v. 3), dertien sportzalen (26 zaaldelen) en 50 gymzalen (50 zaaldelen).

jaren zal, zonder extra aanbod, het aanbod aan binnensportruimte ten opzichte van het aantal inwoners flink lager worden (10,8 zaalsporteenheden per 25.000 inwoners in 2035).

Tabel 3.4 Benchmark aanbod binnensportruimte Almere in 2019

	Sporthallen		Sportzalen		Gymzalen		Zaalsporteenheden	
	Absoluut	Per 25.000 inwoners	Absoluut	Per 25.000 inwoners	Absoluut	Per 25.000 inwoners	Absoluut	Per 25.000 inwoners
Gemeente Almere	11	1,3	13	1,6	50	6,0	110	13,2
VSG-regio Flevoland	30	1,9	22	1,4	91	5,7	225	14,0
Vergelijkbare gemeenten ^A	76	1,8	32	0,8	311	7,5	603	14,5
Nederland	1.547	2,2	691	1,0	4.484	6,5	10.507	15,2

^A Eindhoven, Groningen, Tilburg, Breda en Nijmegen.

Bron: Databestand SportAanbod (DSA), december 2019. Bewerking: Mulier Instituut.

3.2 Ruimtelijke spreiding

Inwoners

De inwoners van Almere moeten gemiddeld 1,7 kilometer reizen naar de dichtstbijzijnde sporthal. Dit is vergelijkbaar met het landelijke gemiddelde. In gemeenten met 200.000 of meer hoeven inwoners gemiddeld 600 meter minder ver te reizen naar de dichtstbijzijnde sporthal dan in Almere. Wordt er zowel gekeken naar sporthallen als sportzalen, dan neemt de gemiddelde reisafstand voor een Almeerder af met 400 meter. Vooral voor inwoners van de wijk Hout neemt de afstand af, dit komt door de aanwezigheid van een sportzaal in de wijk, terwijl in die wijk geen sporthal staat (kaart 3.1). Voor bijna alle andere Almeerders is de afstand naar een sporthal of -zaal minder dan twee kilometer. De gemiddelde afstand naar een sporthal, -zaal of gymzaal is voor de inwoners van elke Almeerse wijk, behalve Hout, minder dan één kilometer, met een gemeentelijk gemiddelde van 700 meter.

Tabel 3.5 Gemiddelde reisafstand inwoners-binnensportaccommodatie

	Sporthallen	Sporthal of -zaal	Sporthal, -zaal of gymzaal
Almere Centrum	0,8	0,7	0,6
Buiten	1,2	1,0	0,6
Haven	1,3	1,3	0,6
Hout	7,1	2,9	2,9
Poort	1,1	0,6	0,6
Stad-Oost	2,1	2,0	0,7
Stad-West	2,0	1,2	0,7
Almere totaal	1,7	1,3	0,7
<i>Gemeenten met 200.00 inwoners of meer</i>	<i>*1,1</i>	<i>n.b.</i>	<i>n.b.</i>
<i>Nederland</i>	<i>*1,6</i>	<i>n.b.</i>	<i>n.b.</i>

*Bron: Brancherapport sportaccommodaties in Nederland: Kaarten en kengetallen, Mulier Instituut, 2016.

90 procent van alle inwoners van Almere woont binnen drie kilometer⁷ van een sporthal. Sporthallen en sportzalen liggen voor 94 procent van de Almeerse bevolking binnen drie kilometer van hun huis (tabel 3.6). Worden naast sporthallen en sportzalen ook gymzalen in acht genomen, dan heeft 98 procent van de inwoners binnen drie kilometer een binnensportaccommodatie en hoeft 86 procent van de Almeeders minder dan één kilometer af te leggen om bij de dichtstbijzijnde binnensportaccommodatie te komen.

Tabel 3.6 Aantal inwoners Almere binnen 1, 2 en 3 kilometer van een sporthal, sportzaal of gymzaal

	Sporthal		Sporthal of -zaal		Sporthal, -zaal of gymzaal	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Aantal inwoners binnen 1 km	51.235	26%	87.110	44%	170.610	86%
Aantal inwoners binnen 2 km	136.655	69%	158.775	80%	190.965	96%
Aantal inwoners binnen 3 km	179.365	90%	185.785	94%	195.165	98%

Onderwijs

Alle basisscholen in Almere hebben binnen één kilometer van de school een binnensportaccommodatie liggen (tabel 3.7) en voldoen daarmee in theorie aan de verordening⁸ van de gemeente⁹.

Alle Almeerse scholen waar voortgezet onderwijs wordt gegeven hebben een binnensportaccommodatie binnen één kilometer reisafstand. Daarmee wordt voor alle scholen voldaan aan de verordening, waarin wordt benoemd dat een school voor voortgezet onderwijs binnen twee kilometer een binnensportaccommodatie moet hebben.

Alle scholen voor speciaal onderwijs hebben een binnensportruimte binnen één kilometer bereik, waarmee aan de verordening wordt voldaan.

⁷ Drie kilometer wordt beschouwd als de afstand die men bereid is te overbruggen voor sportbeoefening (Sportaccommodaties in beeld, Mulier Instituut, 2015).

⁸ Een basisschool die tenminste 20 klokuren bewegingsonderwijs geeft, heeft recht op een binnensportruimte binnen één kilometer. Voor 15 klokuren is de afstand 3,5 kilometer, voor 5 klokuren 7,5 kilometer (Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Almere 2017).

⁹ Er is niet gekeken of er door scholen daadwerkelijk in de dichtstbijzijnde binnensportlocatie bewegingsonderwijs wordt gegeven.

Tabel 3.7 Afstanden van PO- locaties Almere tot dichtstbijzijnde binnensportaccommodatie, in kilometer

Wijk	School	Afst.	Wijk	School	Afst.
<i>Buiten</i>	Albatros, de	0,0	<i>Stad-Oost</i>	Argonaut, de (vh Waterhoek/Flevoschool)	0,0
	Archipel, de	0,0		Caleidoscoop	0,0
	Architect, de (vh de Manse)	0,0		Compositie, de	0,0
	Aurora	0,3		Hasselbraam, de	0,0
	Avontuur, Het	0,0		Ichthus, de	0,4
	Bommelstein	0,6		Kameleon, de	0,0
	Buitenburcht, de	0,1		Kraanvogel, de	0,4
	Drieluik, het	0,1		Meesterwerk, het	0,8
	Dukdalf, de	0,2		Montessorischool Stad	0,4
	Egelantier, de	0,2		Olijfboom, de	0,1
	Goede Herder, de	0,2		Optimist, de	0,6
	Kompas, het	0,0		Palet, het	0,1
	Kring, de	0,1		Panta Rhei	0,2
	Kristal, het	0,2		Pirouette, de	0,4
	Lettertuin, de	0,2		Polygoon	0,3
	Spectrum, het	0,0		Waterspiegel, de	0,6
	Tjasker, de	0,4		Zevensprong, de	0,1
				Zonnewiel, 't	0,3
<i>Haven</i>	Aquamarijn, OBS	0,0	<i>Stad-West</i>	Achtbaan, de	0,1
	Ark, de	0,1		Al-Iman	0,1
	Flierefluiter, de	0,5		Crescendo	0,1
	Klaverweide	0,4		Delta, de	0,2
	Loofhut, de	0,1		Digitalis (vh de Kruidenwijzer)	0,6
	Polderhof, de (+Mont.Haven)	0,0		Digitalis NV (vh de Marionet)	0,5
<i>Hout</i>	Universum, het (sterrenschool)	0,0		Driemaster, de	0,2
				Duizendpoot, de	0,1
<i>Poort</i>	Alg Bijz Basischool Odyssee	0,5		Heliotroop, de (vh de Kaardebol)	0,5
	Cascade, de (vh de Poort)	0,2		Letterland	0,5
	Columbusschool, de	0,1		Lichtboei, de	0,1
	Droomspiegel, de	0,1		Montessori Muziekwijk	0,2
	IKC De Duinvlinder	0,6		Omnibus, de	0,3
	Kleine wereld, de	0,2		Ontdekking, de	0,0
	Ruimte, de (sterrenschool)	0,1		Regenboog, de	0,5
	Zeeraket	0,2		Samenspel nv, het (vh Flevoschool)	0,0
				Samenspel, het (vh Waterlandschool)	0,0
				Shri Ganesha School	0,4
				Syncope	0,0
				Vrijeschool Raphaël Almere	0,0
				Windwijzer, de	0,0
				Zeetuin, de	0,6

Tabel 3.8 Afstanden van VO-locaties Almere tot dichtstbijzijnde binnensportaccommodatie, in kilometer

Wijk	School	Afstand (km)
<i>Buiten</i>	Oostvaarders College Montessori	0,2
	Oostvaarders College	0,0
	Oostvaarders College locatie Buitenhout	0,1
<i>Haven</i>	De Meergronden	0,6
<i>Poort</i>	Aeres VMBO Almere	0,7
	Het Baken	0,6
	Het Baken International School Almere	0,0
	De Meergronden locatie Arte College	0,3
<i>Stad-Oost</i>	Het Baken	0,3
	Echnaton	0,8
	Echnaton locatie Helen Parkhurst	0,0
	Praktijkonderwijs-Almere Koningsbeltweg	0,5
	Praktijkonderwijs Almere-Marathonlaan	0,0
<i>Stad-West</i>	Het Baken	0,6
	Echnaton	0,5
	Praktijkonderwijs Almere-Bachweg	0,6

3.3 Behoefte

(Georganiseerde) binnensport

De normatieve behoefte aan sporthallen en sportzalen voor de (georganiseerde) binnensport wordt berekend aan de hand van draagvlakcijfers uit de Planologische Kengetallen¹⁰. De draagvlakcijfers houden rekening met de omvang en samenstelling van de bevolking om het aantal benodigde sporthallen en sportzalen te bepalen. De normatieve behoefte wordt weergegeven in een bandbreedte, met een minimale behoefte en een maximale behoefte. Of de minimale of maximale behoefte van toepassing is, is afhankelijk van (onder andere) de lokale sportdeelname en het aanbod aan overige (overdekte) sportaccommodaties.

¹⁰ De Planologische Kengetallen (2002) betreft een bundel van vier delen met kengetallen die betrekking hebben op de planologie die is uitgegeven door Kluwer.

Almere

In de gemeente Almere bestaat in 2019 voor de (georganiseerde) binnensport een behoefte aan tussen de tien en dertien sporthallen en tussen de vijftien en negentien sportzalen (tabel 3.6). Het huidige aanbod is op dit moment elf sporthallen en dertien sportzalen. De behoefte aan sporthallen en -zalen vertaalt zich naar een behoefte van tussen de 59 en 76 zaaldelen. Het aanbod aan zaaldelen is in de huidige situatie 60. Dit betekent dat in de huidige situatie een normatief tekort aan zaaldelen voor de (georganiseerde) binnensport bestaat in de maximale variant en in de minimale variant een minimaal normatief overschot van één zaaldeel bestaat (tabel 3.6).

De verwachte bevolkingsgroei tot en met 2035 zorgt voor een groter normatief tekort aan binnensportruimte voor de (georganiseerde) binnensport in Almere (uitgaande van de maximale variant). In de minimale variant is in 2035 ook een normatief tekort. Hierbij is in het aanbod uitgegaan van de huidige situatie, omdat er nog geen vastgestelde plannen zijn voor het realiseren van een nieuwe binnensportaccommodatie. Wel is de regel dat bij nieuwe onderwijslocaties ook binnensportaccommodaties worden gerealiseerd. Dat kunnen gymzalen zijn, maar ook sportzalen of sporthallen. Concrete plannen hiervoor zijn niet bekend.

Tabel 3.6 Vraag-aanbodanalyse sporthallen en sportzalen Almere (o.b.v. Planologische Kengetallen) in 2019 en 2035

Type	Aanbod	Behoefte		Overschot (+)/tekort (-)	
		Min.	Max.	Min.	Max.
Sporthallen					
2019	11	10 (9,4)	13 (12,6)	+1 (1,6)	-2 (-1,6)
2035	11	12 (11,4)	15 (15,2)	-1 (-0,4)	-4 (-4,2)
Sportzalen					
2019	13	15 (15,1)	19 (18,9)	-2 (-2,1)	-6 (-5,9)
2035	13	18 (18,2)	23 (22,8)	-5 (-5,2)	-10 (-9,8)
Zaaldelen					
2019	60	59 (58,5)	76 (75,5)	+1 (1,5)	-16 (-15,5)
2035	60	71 (70,6)	91 (91,0)	-11 (-10,6)	-31 (31,0)

Noot: afronding naar boven vindt plaats vanaf 0,25. Dus een behoefte aan 9,24 sporthallen wordt afgerond tot 9,0 sporthallen; een behoefte aan 9,25 sporthallen wordt afgerond naar 10,0 sporthallen.

Wijken

Sporthallen en sportzalen hebben een verzorgingsgebied dat niet ophoudt bij de grenzen van een wijk of gemeente. Dat wil zeggen dat de mensen die gebruikmaken van de sportaccommodatie niet per definitie in dezelfde wijk (of gemeente) wonen als waar de sporthal of -zaal staat. Om toch inzicht te geven in waar in Almere de meeste behoefte aan binnensportruimte bestaat en in de toekomst gaat komen, is de behoefte aan sporthallen en -zalen in tabel 3.7 uitgesplitst naar wijk. Het aanbod in Poort is een stuk hoger dan de behoefte binnen de wijk. De accommodaties in Poort (waaronder de Topsporthal) zijn niet alleen bestemd voor inwoners en verenigingen uit de wijk, maar juist ook voor verenigingen uit de hele gemeente.

Tabel 3.7 Vraag-aanbodanalyse sporthallen en sportzalen wijken Almere (o.b.v. Planologische Kengetallen) in 2019 en 2035

Wijk	Jaar	Aanbod	Sporthallen Behoefte		Aanbod	Sportzalen Behoefte		Aanbod	Zaaldelen Behoefte	
			Min.	Max.		Min.	Max.		Min.	Max.
Almere Centrum	2019	-	0 (0,2)	1 (0,3)	-	1 (0,3)	1 (0,4)	-	2 (1,3)	2 (1,7)
	2035	-	1 (0,5)	1 (0,7)	-	1 (0,8)	1 (1)	-	3 (3,2)	4 (4,1)
Almere Stad-Oost	2019	2	2,2 (2,2)	3 (2,9)	2	4 (3,5)	5 (4,4)	10	14 (13,7)	18 (17,6)
	2035	2	2 (2)	3 (2,7)	2	4 (3,3)	4 (4,1)	10	13 (12,7)	17 (16,3)
Almere Stad-West	2019	1	3 (2,5)	4 (3,3)	4	4 (4)	5 (5)	11	16 (15,5)	20 (20)
	2035	1	3 (2,4)	3 (3,2)	4	4 (3,9)	5 (4,8)	11	15 (14,9)	20 (19,3)
Almere Haven	2019	1	1 (1)	2 (1,4)	-	2 (1,6)	2 (2,1)	3	7 (6,4)	8 (8,2)
	2035	1	1 (1,1)	2 (1,5)	-	2 (1,8)	2 (2,2)	3	7 (6,9)	9 (8,9)
Almere Buiten	2019	2	3 (2,6)	4 (3,4)	4	4 (4,1)	5 (5,1)	14	16 (15,8)	21 (20,4)
	2035	2	3 (2,5)	4 (3,3)	4	4 (3,9)	5 (4,9)	14	15 (15,2)	20 (19,6)
Almere Poort	2019	5	1 (0,7)	1 (0,9)	2	1 (1,1)	2 (1,4)	20	5 (4,3)	6 (5,5)
	2035	5	2 (1,5)	2 (2)	2	3 (2,4)	3 (3)	20	10 (9,4)	12 (12,2)
Almere Hout	2019	-	0 (0,2)	0 (0,2)	1	1 (0,3)	1 (0,3)	2	1 (1)	2 (1,3)
	2035	-	1 (1,2)	2 (1,6)	1	2 (2)	3 (2,5)	2	8 (7,6)	10 (9,8)
Almere Pampus	2019	-	0 (0)	0 (0)	-	0 (0)	0 (0)	-	0 (0)	0 (0)
	2035	-	0 (0,2)	1 (0,3)	-	1 (0,4)	1 (0,4)	-	2 (1,4)	2 (1,8)

Onderwijs

Het bewegingsonderwijs is een verplicht vak in het basisonderwijs, speciaal onderwijs (sbo & (v)so) en het voortgezet onderwijs. Scholen zijn echter vrij in het kiezen van de duur en frequentie van de gymlessen. In Almere is vastgelegd dat basisscholen bij de gemeente aanspraak kunnen maken op binnensportruimte zodat elke gymgroep (groep van 6- tot 12-jarigen) wekelijks twee keer 45 minuten kan gymmen (1,5 klokuur). De scholen voor het speciaal onderwijs (sbo & (v)so) hebben recht op binnensportruimte waarin elke gymgroep wekelijks drie keer 45 minuten kan gymmen (2,25 klokuur). Hoeveel ruimte beschikbaar moet zijn voor het voortgezet onderwijs is afhankelijk van het aantal leerlingen¹¹. De scholen kunnen echter minder of meer uren aanvragen dan waar zij bij de gemeente op basis van het aantal gymgroepen of leerlingen aanspraak op kunnen maken

In het vervolg wordt het maximaal aantal klokuren waarvoor de gemeente wekelijks ruimte beschikbaar moet stellen, de normatieve behoefte genoemd. Uitgaande van een capaciteit van 26 klokuren per zaaldeel¹², zijn voor het basisonderwijs in 2019 minimaal 33 zaaldelen nodig. Voor het speciaal onderwijs is de behoefte aan zaaldelen voor bewegingsonderwijs in 2019 acht. Het voortgezet onderwijs geeft meer klokuren bewegingsonderwijs dan de scholen van de andere typen onderwijs bij elkaar. De norm voor bewegingsonderwijs in het voortgezet onderwijs is ruimer dan in de andere typen onderwijs (34 klokuren per zaaldeel). In 2019 hebben de VO-scholen bij elkaar behoefte aan 38 zaaldelen. In totaal hebben de Almeerse scholen in 2019 behoefte aan 79 zaaldelen binnensportruimte voor bewegingsonderwijs. Met een aanbod van 102¹³ zaaldelen wordt daar ruim aan voldaan, al wordt daarmee geen rekening gehouden met de spreiding van het aanbod.

Tabel 3.8 Aantal klokuren bewegingsonderwijs scholen Almere en benodigd aantal zaaldelen, 2019 en 2035

Type	Jaar	Klokuren	Benodigde zaaldelen	Aanbod
PO	2019	836	33	
	2035	949	37	
(V)SO	2019	207	8	
	2035	261	10	
VO	2019	1.271	38	
	2035	1.275	38	
Totaal	2019	2.314	79	102
	2035	2.485	85	

Bron: Gemeente Almere, 2019.

¹¹ Zie: Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Almere 2017.

¹² Voor het basisonderwijs en speciaal onderwijs (sbo & (v)so) wordt uitgegaan dat in een schoolweek in één zaaldeel tijdens de reguliere lestijden maximaal 34 gymlessen van 45 minuten ingeroosterd kunnen worden (26 klokuren). Voor het voortgezet onderwijs wordt uitgegaan van maximaal 40 lessen van 50 minuten (34 klokuren).

¹³ Voor bewegingsonderwijs zijn 102 zaaldelen beschikbaar, omdat niet alle sporthallen in drie delen gescheiden kunnen worden.

3.4 Gebruik

Naast de kentallen uit de vorige paragraaf is ook het daadwerkelijke gebruik van de accommodaties geanalyseerd. Van acht sporthallen, tien sportzalen en 47 gymzalen zijn hiervoor de verhuuroverzichten door de gemeente aangeleverd.

Jaargebruik

In deze paragraaf wordt gekeken naar het gebruik van de sporthallen, sportzalen en gymzalen in Almere. In tabel 3.9 staat het totale jaargebruik (in gewogen uren¹⁴) van het jaar 2018 van de sporthallen en sportzalen naar doeleinde. De sporthallen zijn gemiddeld voor 31 procent van de tijd bezet (365 dagen per jaar, 15 uur per dag). De sportzalen worden met een jaargebruik van 26 procent minder gebruikt.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en NOC*NSF hebben beiden een richtlijn voor de bouw en exploitatie van sporthallen en sportzalen opgesteld. Deze richtlijnen gaan uit van het jaargebruik in uren. De VNG adviseert dat voor de bouw en exploitatie van een sporthal of sportzaal een minimale behoefte van 1.600 uur per jaar moet bestaan. Dit aantal is inclusief onderwijsgebruik. NOC*NSF hanteert een richtlijn van 1.400 uur sportgebruik. Dit aantal is exclusief onderwijsgebruik.

Twee van de acht sporthallen in Almere (Breedtesporthal en Topsporthal) voldoen aan zowel de VNG- als de NOC*NSF richtlijn (tabel 3.9). Daarnaast voldoen de sporthallen Olympiakwartier, Buiten en Indische Buurt en zes van de tien sportzalen aan de VNG-richtlijn. Buiten de Breedtesporthal en de Topsporthal voldoet geen van de sporthallen en sportzalen aan de richtlijn van NOC*NSF.

¹⁴ Met het gewogen aantal bezette uren wordt het aantal bezette uren gecorrigeerd met een deelfactor bedoeld. Als de helft van een sporthal is bezet, worden deze uren voor de helft meegenomen in het totaal aantal bezette uren.

Tabel 3.9 Jaargebruik sporthallen en sportzalen in Almere in het kalenderjaar 2018

Accommodatie	Sport en overig	Onder- wijs	Onder- houd	Totaal	Jaar- Bezetting ^A	VNG- richtlijn (≥1.600 uur totaal)	NOC*NSF (≥1.400 uur sport)
<i>Sporthallen</i>							
Breedtesporthal Almere	1.671	708	210	2.378	43%	Voldoet	Voldoet
Sportcomplex Olympiakwartier	1.160	736	12	1.896	35%	Voldoet	Voldoet niet
Sporthal Buiten	1.174	602	53	1.776	32%	Voldoet	Voldoet niet
Sporthal Fanny Blankers Koen	602	372	452	974	18%	Voldoet niet	Voldoet niet
Sporthal Indische Buurt	663	940	444	1.603	29%	Voldoet	Voldoet niet
Sporthal Stedenwijk	1.192	118	52	1.310	24%	Voldoet niet	Voldoet niet
Sporthal Waterwijk	1.315	81	65	1.395	25%	Voldoet niet	Voldoet niet
Topsporthal Almere	2.328	7	378	2.335	43%	Voldoet	Voldoet
<i>Sportzalen</i>							
Sportzaal Basilicumweg	630	643	3	1.273	23%	Voldoet niet	Voldoet niet
Sportzaal Buiten	807	881	51	1.688	31%	Voldoet	Voldoet niet
Sportzaal Columbuskwartier	817	871	-	1.688	31%	Voldoet	Voldoet niet
Sportzaal Europakwartier	836	812	-	1.648	30%	Voldoet	Voldoet niet
Sportzaal Indische Buurt	720	202	-	922	17%	Voldoet niet	Voldoet niet
Sportzaal Literatuurwijk	669	1.091	6	1.760	32%	Voldoet	Voldoet niet
Sportzaal Maldivenweg	888	746	-	1.635	30%	Voldoet	Voldoet niet
Sportzaal Nobelhorst	275	247	-	521	10%	Voldoet niet	Voldoet niet
Sportzaal Noorderplassen	721	1.160	-	1.882	34%	Voldoet	Voldoet niet
Sportzaal Waterwijk	530	460	3	990	18%	Voldoet niet	Voldoet niet

^AJaargebruik is exclusief onderhoudsuren.

^BEen deel van de onderwijsuren in de Topsporthal is in de verhuuroverzichten als sportactiviteit geregistreerd.

Bezetting

Sportverenigingen en scholen maken doorgaans niet het hele jaar gebruik van de binnensportruimtes. Daarom wordt hieronder naar de bezetting gekeken waarbij de vakantieweken (voorjaars-, mei-, zomer-, herfst-, kerstvakantie) en feestdagen buiten beschouwing worden gelaten. Binnen de resterende 40 weken vinden gewoonlijk de (meeste) activiteiten van de sportverenigingen plaats en geven de scholen hun bewegingsonderwijs. De 40 weken zijn verder opgedeeld in het reguliere seizoen 2018 (maart tot en met november) en het winterseizoen 2018 (januari, februari en december). In het winterseizoen vinden onder andere de zaalcompetities voor de hockey- en korfbalverenigingen plaats.

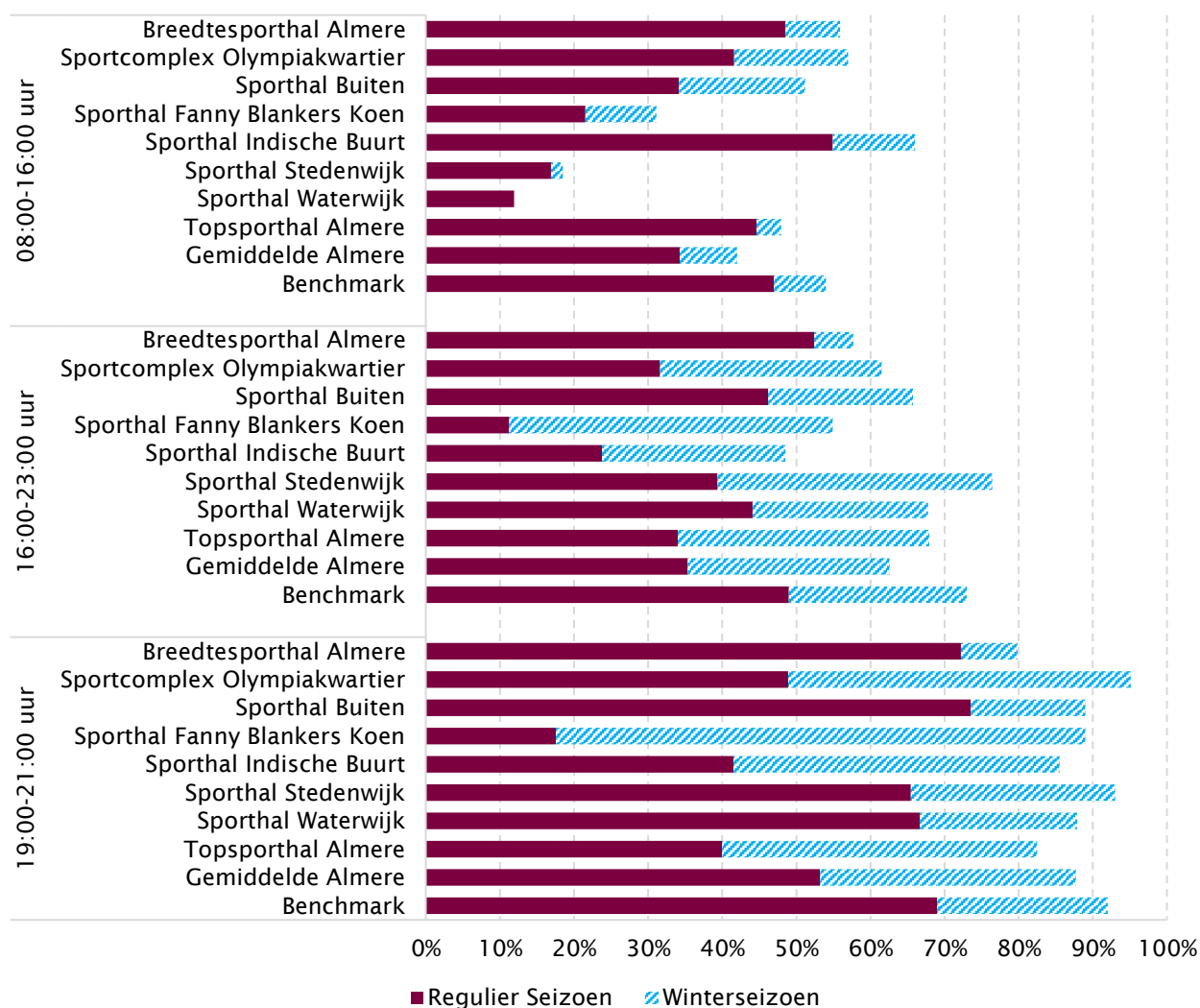
De bezettingscijfers zijn vergeleken met de bezettingscijfers van de gemeenten Nijmegen, Rijswijk en Tilburg (benchmark). Deze gemeenten hebben een vergelijkbaar aantal zaaldelen per 25.000 inwoners en een vergelijkbare stedelijkheidsgraad. In tabel 3.11 is de vergelijking van de bezettingscijfers van Almere en de benchmark voor de verschillende tijdvakken opgenomen.

Sporthallen

Doordeweeks zijn de sporthallen overdag (08:00-16:00 uur) tijdens het reguliere seizoen gemiddeld voor 34 procent van de tijd bezet (figuur 3.1). In het winterseizoen zijn zeven van de acht hallen drukker bezet dan in het reguliere seizoen. Gemiddeld zijn de hallen tijdens het winterseizoen voor 42 procent van de tijd bezet.

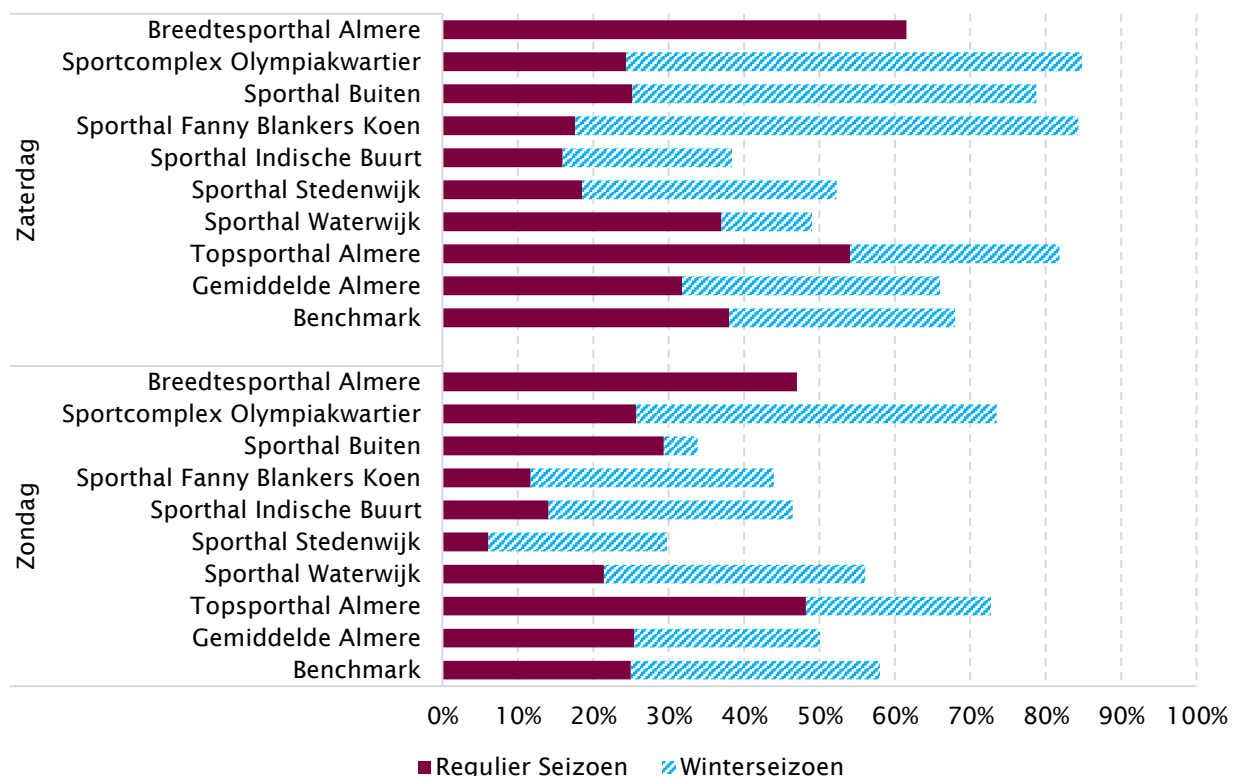
In de middag/avond (16:00-23:00 uur) zijn de hallen in zowel het reguliere seizoen (35%) als het winterseizoen (62%) beter bezet dan overdag. Het verschil in bezetting tussen het reguliere seizoen en winterseizoen heeft te maken met het gebruik van de hallen door ‘veldsporten’ (zoals hockey, voetbal en korfbal) in deze periode. Alle hallen zijn in de winterperiode beter bezet dan in de rest van het jaar. Tussen 19:00-21:00 uur is de gemiddelde bezetting van de sporthallen het hoogst. Tijdens deze piekuren is de gemiddelde bezettingsgraad van de sporthallen 53 procent in het reguliere seizoen en 88 procent in het winterseizoen. Alle hallen in Almere hebben een vrij gelijke bezetting tijdens de piekuren in de winter (variërend van 80% t/m 95%). Opvallend is de lage bezetting in de middag/avond en de piekuren in het reguliere seizoen in de sporthal Fanny Blankers Koen. De bezetting van de Almeerse sporthallen is doordeweeks in alle tijdvakken en in beide seizoenen lager dan die van de vergelijkbare gemeenten.

Figuur 3.1 Gemiddelde doordeweekse bezetting sporthallen Almere naar tijdsblok en seizoen in 2018

Op zaterdagen (tussen 09:00-18:00 uur) in het reguliere seizoen zijn de sporthallen gemiddeld voor 32 procent van de tijd bezet (figuur 3.2). Tijdens het winterseizoen is de gemiddelde bezetting 66 procent. De sporthal Fanny Blankers Koen, de Topsporthal, Sportcomplex Olympiakwartier en sporthal Buiten worden opvallend veel gebruikt in de winterperiode. Op zondagen ligt de gemiddelde bezettingsgraad in zowel het reguliere seizoen (25%) als het winterseizoen (50%) lager dan op zaterdag. De bezetting van de sporthallen op zaterdag is in Almere iets lager dan in de gemeenten uit de benchmark. Op zondag is de bezetting in het reguliere seizoen gelijk aan vergelijkbare gemeenten en in het winterseizoen lager.

Figuur 3.2 Gemiddelde bezetting sporthallen Almere op weekenddagen tussen 09:00 en 18:00 uur, naar seizoen in 2018

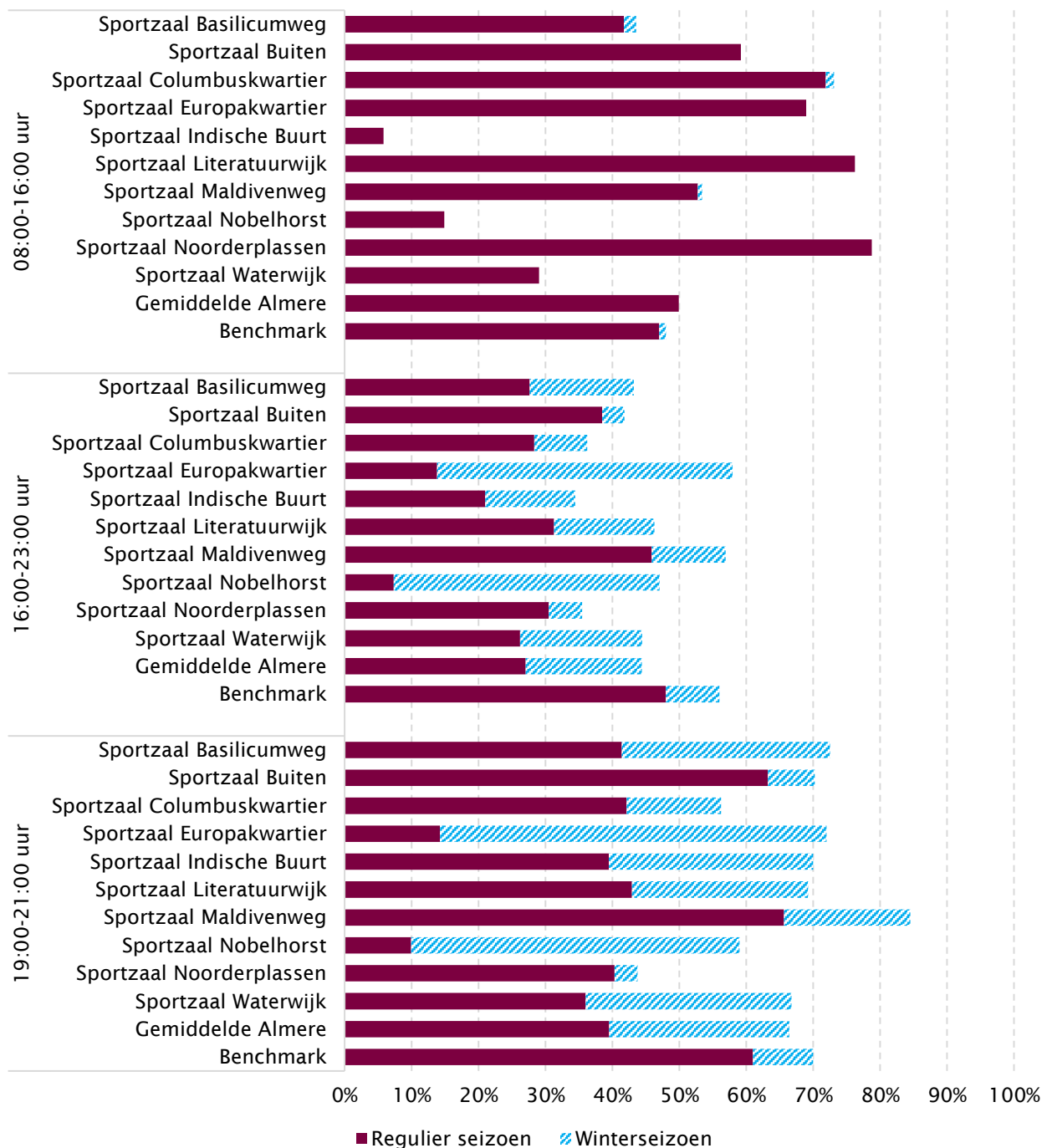

Sportzalen

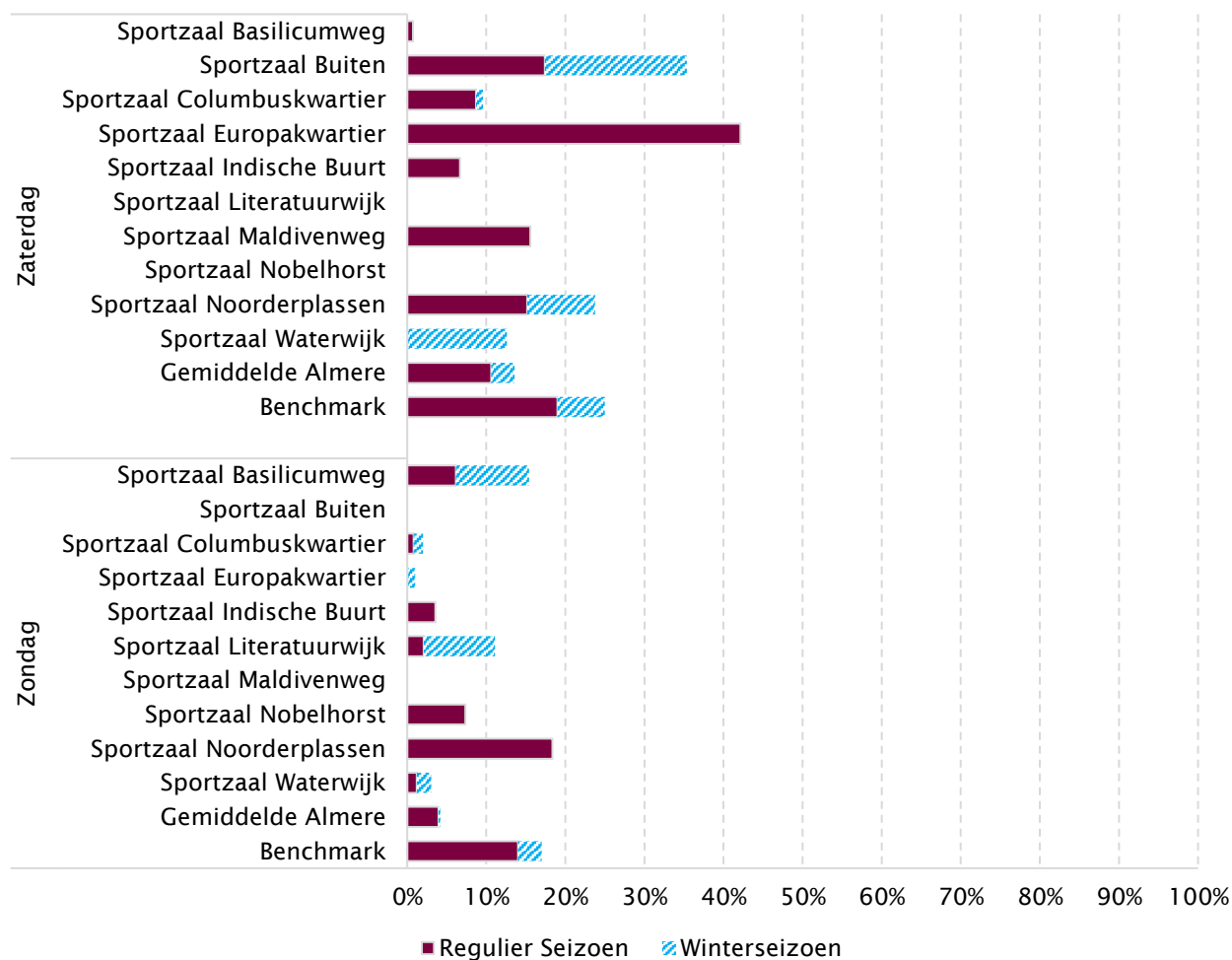
Overdag (08:00-16:00 uur) op doordeweekse dagen zijn de Almeerse sportzalen in het reguliere seizoen gemiddeld voor 50 procent bezet (figuur 3.3). De bezetting in het winterseizoen is vrijwel gelijk aan de bezetting in het reguliere seizoen. De bezetting tussen 16:00 uur en 23:00 uur is in het winterseizoen 17 procentpunt hoger dan in het reguliere seizoen (44% tegenover 27%). Sportzalen Nobelhorst en Europakwartier worden in het reguliere seizoen amper gebruikt in de middag/avond. In de winterperiode is ook voor deze zalen het gebruik hoger. Tussen 19:00 en 21:00 uur 's avonds is de bezetting van de sportzalen 40 (regulier seizoen) en 67 procent (winterseizoen).

In het weekend worden de meeste sportzalen niet of nauwelijks gebruikt. Sportzaal Europakwartier is hierop een uitzondering met een gemiddelde bezetting van meer dan 40 procent gedurende het reguliere seizoen (figuur 3.4). Deze bezetting bestaat voor het grootste gedeelte uit zaalvoetbal. Sportzaal Buiten heeft tijdens het winterseizoen gemiddeld een bezetting van 35 procent. Op zondagen worden sportzalen nog minder gebruikt, de gemiddelde bezetting ligt dan op 4 procent.

Figuur 3.3 Gemiddelde doordeweekse bezetting sportzalen Almere naar tijdsblok en seizoen in 2018

Figuur 3.4 Gemiddelde bezetting sportzalen Almere op weekenddagen tussen 09:00 en 18:00 uur, naar seizoen in 2018

Gymzalen

De gymzalen worden voor het grootste deel gebruikt voor bewegingsonderwijs. De hoogste gemiddelde bezetting van de gymzalen is overdag tussen 08:00 en 16:00 uur (tabel 3.10). 's Avonds worden de gymzalen met 13 procent in het reguliere seizoen en 14 procent in het winterseizoen een stuk minder gebruikt dan overdag. In het weekend staan de meeste gymzalen leeg, wat een lage gemiddelde bezetting oplevert. Vijf gymzalen (Amsterdamweg, Bosgouw, Kornetstraat, Ravelplantsoen en Zonnebloemweg) hebben in het winterseizoen tijdens de piekuren (19:00-21:00 uur) een gemiddelde bezetting van boven de 70 procent (variërend van 71% tot 76%). De zalen worden voor verschillende takken van sport gebruikt in dit tijdvak, waaronder volleybal, yoga en diverse vechtsporten. De bezetting per gymzaal is in bijlage 1 opgenomen.

Tabel 3.10 Gemiddelde bezetting Almeerse gymzalen in 2018, in procenten

	Regulier seizoen	Winterseizoen
08:00-16:00 uur	52%	53%
16:00-23:00 uur	13%	14%
19:00-21:00 uur	25%	27%
Zaterdag (09:00-18:00 uur)	7%	7%
Zondag (09:00-18:00 uur)	3%	3%

Vergelijking met andere gemeenten

Op vrijwel alle momenten hebben de vergelijkbare gemeenten een hogere gemiddelde bezetting dan de Almeerse sporthallen, sportzalen en gymzalen (tabel 3.11). Alleen de sportzalen in Almere hebben tussen 08:00 en 16:00 uur gedurende het winter- en reguliere seizoen een hogere gemiddelde bezetting dan die van de vergelijkbare gemeenten.

Tabel 3.11 Gemiddelde bezetting van binnensportaccommodaties in Almere en vergelijkbare gemeenten¹⁵, per type, seizoen, weekdeel, tijdvak

Type	Seizoen	Weekdeel	Tijdvak/weekenddag	Almere	Vergelijkbare gemeenten
Sporthallen	Winterseizoen	Doordeweeks	08:00-16:00 uur	42%	54%
			16:00-23:00 uur	62%	73%
			19:00-21:00 uur	88%	92%
		Weekend	zaterdag	66%	68%
			zondag	50%	58%
	Regulier seizoen	Doordeweeks	08:00-16:00 uur	34%	47%
			16:00-23:00 uur	35%	49%
			19:00-21:00 uur	53%	69%
		Weekend	zaterdag	32%	38%
			zondag	25%	25%
Sportzalen	Winterseizoen	Doordeweeks	08:00-16:00 uur	50%	48%
			16:00-23:00 uur	44%	56%
			19:00-21:00 uur	67%	70%
		Weekend	zaterdag	14%	25%
			zondag	4%	17%
	Regulier seizoen	Doordeweeks	08:00-16:00 uur	50%	47%
			16:00-23:00 uur	27%	48%
			19:00-21:00 uur	40%	61%
		Weekend	zaterdag	11%	19%
			zondag	4%	14%
Gymzalen	Winterseizoen	Doordeweeks	08:00-16:00 uur	53%	54%
			16:00-23:00 uur	13%	43%
			19:00-21:00 uur	25%	66%
		Weekend	zaterdag	6%	23%
			zondag	3%	15%
	Regulier seizoen	Doordeweeks	08:00-16:00 uur	50%	53%
			16:00-23:00 uur	12%	39%
			19:00-21:00 uur	23%	59%
		Weekend	zaterdag	6%	19%
			zondag	3%	11%

¹⁵ Nijmegen, Rijswijk en Tilburg.

4. Buitensport

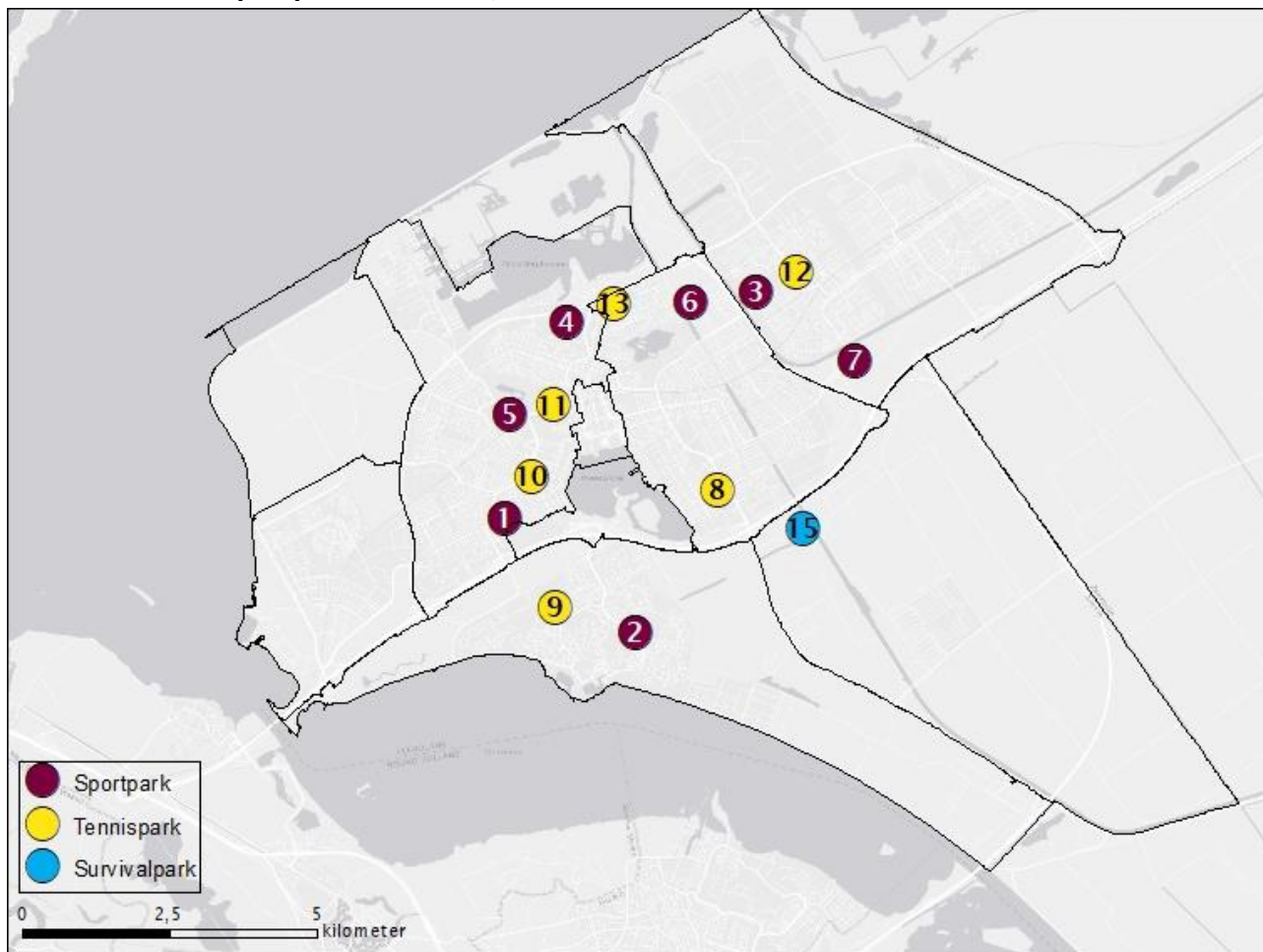
In dit hoofdstuk beschrijven we het huidige aanbod en de huidige en toekomstige behoefte aan sportaccommodaties voor de buitensport. Aan de hand van algemeen geaccepteerde richtlijnen of planningsnormen wordt de behoefte vanuit de georganiseerde buitensport bepaald.

De volgende uitgangspunten zijn gebruikt bij de in dit hoofdstuk gepresenteerde ruimtebehoefte van de sportverenigingen:

- De ruimtebehoefte van de korfbal- en honk- en softbalverenigingen is bepaald door het toepassen van de richtlijnen die zijn vastgesteld door de VNG, de desbetreffende sportbond en NOC*NSF. Deze richtlijnen zijn te raadplegen in het Handboek Sportaccommodaties.
- De veldbehoefte van de hockeyverenigingen is bepaald door het toepassen van de richtlijn van de KNHB, zoals deze op 1 december 2019 op de website van de KNHB staat vermeld. Deze richtlijn sluit beter aan bij de werkelijke veldbehoefte van hockeyverenigingen, waar de richtlijn in het Handboek Sportaccommodaties verouderd is.
- De veldbehoefte van de voetbalverenigingen is bepaald door het toepassen van de richtlijn van de KNVB, zoals deze op 1 december 2019 op de website van de KNVB staat vermeld. Deze richtlijn sluit aan bij de met ingang van het seizoen 2017/'18 nieuwe competitievormen, waar de richtlijn in het Handboek Sportaccommodaties verouderd is.
- De baanbehoefte van de tennisverenigingen is bepaald door het toepassen van de richtlijn van de KNLTB, zoals deze op 1 oktober 2019 op de website van de KNLTB staat vermeld.
- Voor de overige buitensporten zijn verwachte ontwikkelingen beschreven aan de hand van recente ontwikkelingen bij de betreffende sportbonden.
- De gepresenteerde ruimtebehoefte van de hockey-, korfbal-, tennis- en voetbalverenigingen betreft de behoefte van de leden/teams ingeschreven bij de desbetreffende sportbond. In de ruimtebehoefte wordt geen rekening gehouden met het eventuele nevengebruik van de banen en velden door de verenigingen zelf (zoals trainingsteams of interne competities) of door externen (zoals onderwijsgebruik).
- Het aantal teams of leden van de hockey-, voetbal-, en tennisverenigingen zijn aangeleverd door de KNHB, de KNVB en de KNLTB. De gegevens van de overige verenigingen zijn van de websites van de betreffende verenigingen afkomstig.
- Uit de gepresenteerde ruimtebehoefte kan geconcludeerd worden dat het aantal banen of velden van een vereniging conform de huidige behoefte is. Verenigingen kunnen een ledenstop of wachtlijst hanteren, omdat het aantal banen of velden geen extra leden of teams toelaat.
- De verwachte ruimtebehoefte in 2030 en 2040 is geraamd door het toepassen van de bevolkingsprognoses van de gemeente Almere en door trendextrapolatie van de ledenontwikkeling van de sportbonden en de verenigingen (voor voetbal, hockey en tennis). De bevolkingsprognose van de gemeente Almere, de ledenontwikkelingen van de sportbonden en de ontwikkelingen bij de hockey-, tennis- en voetbalverenigingen zijn in hoofdstuk 2 besproken.

In Almere liggen veertien sportparken (inclusief tennisparken) waar één of meerdere verenigingen actief zijn (kaart 4.1 en tabel 4.1). Daarnaast is er een survivalpark (outdoorpark SEC).

Kaart 4.1 Buitensportparken Almere, 2019

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

1=Annapark, 2=De Marken, 3=Polderkwartier, 4=Rie Mastenbroek, 5=Klein Brandt, 6=Fanny Blankers-Koen, 7=Buitenhout, 8=Joymere, 9= De Gouwen, 10=Het Nieuwe land, 11=Centre Point, 12=Almere Buiten, 13=Tennispark Waterwijk, 14=De Laren, 15=Outdoorpark SEC.

Tabel 4.1 Buitensportaanbod Almere, 2019

	Sportpark	Sport	Vereniging	Aantal banen/velden
1	Annapark	Voetbal	FORZA	4
2	De Marken	American Football	Flevo Phantoms	-
		Frisbee	Almere Spinners	-
		Tennis	L.T.V. Almere	8
		Voetbal	FC Almere	6
3	Polderkwartier	Voetbal	S.C. Buitenboys	5
4	Rie Mastenbroek	Tennis	T.V. Koriander	6
		Voetbal	ASC Waterwijk	5
5	Klein Brandt	Handbal	HAVAS	2
		Hockey	Almeerse Hockey Club	7
		Jeu de Boules	Jeu de Boules Almere	40 ^A
		Voetbal	AS '80	5
6	Fanny Blankers-Koen	Atletiek	AVA '81	1
		Honk- en softbal	Almere '90	6
		Korfbal	EKVA	6
		Mountainbike	-	1
		Rugby	RC Bulldogs	1
		Schaats/inline-skate	ASV	1
		Voetbal	Sporting Almere	6
7	Buitenhout	Handboogschieten	HBSA	1
		Hockey	Buitenhout	3
8	Joymere	Tennis	T.V. Joymere	10
9	De Gouwen	Tennis	T.V. De Gouwen	6 ^B
10	Het Nieuwe land	Tennis	T.V. Het Nieuwe land	7
11	Centre Point	Tennis	T.V. Centre Point	18
12	Almere Buiten	Tennis	ATC Buiten	11
13	Tennispark Waterwijk	Tennis	L.T.C. Waterwijk	8
14	De Laren	Handbal	Najaden	2
15	Outdoorpark SEC	Survival	-	1

^A De vereniging beschikt naast 40 buitenbanen over 16 binnenbanen.

^B Tennispark De Gouwen heeft vanaf voorjaar 2020 vijf tennisbanen en twee padelbanen.

Spreiding sport- en tennisparken

De sport- en tennisparken liggen in een soort ring om Almere Centrum en Stad-Oost heen. De parken liggen hierdoor voor veel inwoners in de buurt (gemiddeld op 1,7 kilometer) (tabel 4.2). Inwoners van de wijken Hout en Poort wonen het verst van een sport- of tennispark af. Voor de inwoners van deze wijken is de reisafstand naar een sport- of tennispark gemiddeld meer dan vier kilometer. Door uitbreiding van deze wijken in de toekomst zal de gemiddelde afstand voor de inwoners nog verder oplopen.

Tabel 4.2 Gemiddelde reisafstand inwoners Almere tot dichtstbijzijnde sport- of tennispark, in kilometers.

Stadsdeel	Afstand (kilometer)
Almere Centrum	1,0
Buiten	2,1
Haven	1,1
Hout	5,1
Poort	4,2
Stad-Oost	1,4
Stad-West	1,3
Almere Totaal	1,7

4.1 Voetbal

Aanbod

Voetbal is de meest beoefende veldsport in Nederland. In Nederland liggen 7.300 voetbalvelden, waarvan 20 procent kunstgras betreft (DSA, 2019). Het betreft hier uitsluitend volwaardige (pupillen)velden die voldoen aan de officiële afmetingen vanuit de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB). Verenigingen kunnen naast deze velden nog beschikken over kleinere (natuurgas)velden of -stroken die benut worden voor trainingen of voor het inlopen voorafgaand aan wedstrijden.

In Almere zijn 35,5 volwaardige voetbalvelden aanwezig (tabel 4.3). Dit aantal is laag vergeleken met het landelijk gemiddelde, vergelijkbare gemeenten (175.000 - 250.000 inwoners) en de VSG-regio Flevoland. Wel is het aantal kunstgrasvelden relatief hoog (39% t.o.v. 20% landelijk), wat een lager aantal velden in ieder geval deels verklaart. Kijken we naar het aantal leden per veld, dan heeft Almere een velddruk van 155 leden per veld. Dit komt vrijwel overeen met het landelijk gemiddelde van 164 leden per veld. Gezien het relatief lage aantal velden en het hoge aandeel kunstgrasvelden ten opzichte van het aantal inwoners, zou een hogere velddruk wel in de lijn der verwachting liggen. Het percentage leden van de KNVB is in Almere lager dan landelijk en in vergelijkbare gemeenten (4% tegenover 6,9%), wat past bij het beeld van een relatief lage velddruk.

Tabel 4.3 Aantal voetbalvelden en velddruk¹⁶, 2019

	Aantal velden				Velddruk
	Natuurgras	Kunstgras	Totaal		
			Abs.	Per 25.000 inwoners	
Almere	21,5	14	35,5	4,3	151
Vergelijkbare gemeenten	^A 193	^A 74	² 267	6,4	
VSG-regio Flevoland	^B 88,5	^B 25	^B 113,5	6,8	
Nederland	^C 5.842	^C 1.452	^C 7.294	10,6	164

^A Totaal aantal velden in de gemeenten Eindhoven, Groningen, Tilburg, Breda en Nijmegen.

^B Totaal aantal velden in de gemeenten Almere, Lelystad, Noordoostpolder, Dronten, Zeewolde en Urk.

^C Totaal aantal velden in Nederland.

Bron: Database SportAanbod (DSA), 2019; KNVB via NOC*NSF, 2017. Bewerking: Mulier Instituut.

Behoefte

In Almere zijn zes voetbalverenigingen actief. De verenigingen hebben in het seizoen 2019/'20 tezamen 307 teams ingeschreven in een zaterdagcompetitie van de KNVB (tabel 4.4). Op zondag spelen 78 Almeerse teams competitie. Opvallend is de relatief grote hoeveelheid jeugdteams die actief zijn in een zondagcompetitie (50 teams). Vooral de verenigingen S.C. Buitenboys (13 teams), ASC Waterwijk (16 teams) en AS'80 (14 teams) hebben een uitgebreide zondagafdeling in de jeugd.

Tabel 4.4 Aantal velden en teams voetbalverenigingen Almere in het seizoen 2019/'20

Stadsdeel	Sportpark	Vereniging	Aanbod velden					Aantal teams	
			wedstrijd- veld	Natuurgras trainingsveld	Natuurgras (O2 ¹⁷) /trainingsveld	Wedstrijd- veld	Kunstgras	Totaal	Zaterdag Zondag
Haven	De Marken	FC Almere	2	2,5		1	2	7,5	50 4
Buiten	Polderkwartier	S.C. Buitenboys	2	0,5			3	5,5	58 19
Stad-West	Annapark	FORZA	2	1			1	4	15 2
Stad-West	Rie Mastenbroek	ASC Waterwijk	2	1,5			3	6,5	69 24
Stad-West	Klein Brandt	AS'80	1	1		1	3	6	89 19
Stad-Oost	FBK	Sporting Almere	3	-		1	2	6	26 10
Almere			12	6,5		3	14	35,5	307 78

In tabel 4.5 is de huidige wedstrijdveldbehoefte van de voetbalverenigingen afgezet tegen het aanbod. In de confrontatie tussen behoefte en aanbod wordt uitgegaan dat een natuurgrasveld exclusief gebruikt wordt voor trainingen of voor wedstrijden en dat een kunstgrasveld zowel voor trainingen als wedstrijden wordt gebruikt, conform de richtlijn van de KNVB. De O2-velden kunnen zowel voor wedstrijden als trainingen gebruikt worden, maar hebben (vanwege bespeelbaarheid) een lagere capaciteit dan

¹⁶ De velddruk is berekend door het aantal lidmaatschappen van de KNVB te relateren aan het aantal velden.

¹⁷ Wat betreft de bespelingsuren is het O2 concept gepositioneerd tussen een normaal natuurgrasveld en een hybride veld. Normaal natuurgrasveld: 300 uur; O2 veld: minimaal 400 uur; hybride veld: minimaal 600 uur, kunstgras: minimaal 800 uur.

kunstgrasvelden. Voor de verenigingen waar O2 velden beschikbaar zijn, wordt gekeken of het veld vooral voor wedstrijden dan wel trainingen nodig is.

De zes Almeerse voetbalverenigingen hebben samen 26 wedstrijd velden nodig (tabel 4.5). Ten opzichte van het aanbod van 28 wedstrijd velden in Almere, betekent dit dat gemeentebreed een overschot van twee wedstrijd velden bestaat. De verschillen tussen verenigingen zijn echter groot. AS'80 en ASC Waterwijk komen beiden één wedstrijd veld tekort op hun eigen sportpark, terwijl Sporting Almere en FORZA respectievelijk drie en één wedstrijd veld meer hebben dan op basis van de richtlijn nodig is. Voor FC Almere en S.C. Buitenboys komt het aantal aanwezige wedstrijd velden overeen met het benodigde aantal velden.

De druk op de sportvelden ligt op de zaterdag. Voor alle verenigingen geldt dat de behoefte dan hoger is dan op zondag. Het tekort aan wedstrijdruimte bij AS'80 treedt alleen op zaterdag op. ASC Waterwijk heeft op zondag voldoende aan vier velden. Dit betekent wel dat het natuurgrasveld zowel op zaterdag als op zondag nodig is. Dit vraagt om een goede kwaliteit van de natuurgrasvelden.

Tabel 4.5 Vraag-aanbodanalyse wedstrijd velden voetbalverenigingen in het seizoen 2019/'20

Stadsdeel	Sportpark	Vereniging	Aanbod	Behoefte		Overschot (+) / tekort (-)
				Zaterdag	Zondag	
Haven	De Marken	FC Almere	^A 5	5 (4,6)	1 (0,4)	0
Buiten	Polderkwartier	S.C. Buitenboys	5	5 (4,6)	3 (2,9)	0
Stad-West	Annapark	FORZA	3	2 (1,8)	1 (0,3)	+1
Stad-West	Rie Mastenbroek	ASC Waterwijk	5	6 (5,3)	4 (3,9)	-1
Stad-West	Klein Brandt	AS'80	^A 5	6 (5,1)	3 (2,9)	-1
Stad-Oost	FBK	Sporting Almere	^B 5	2 (1,7)	2 (1,6)	+3
Almere			28	26	14	+2

^A Inclusief O2-veld.

^B Exclusief O2-veld.

De zes voetbalverenigingen hebben volgens de richtlijn van de KNVB zeventien trainingsvelden nodig. Dat zijn er 4,5 minder dan in Almere aanwezig zijn (tabel 4.6). Op drie sportparken komt het aantal trainingsvelden overeen met het benodigde aantal trainingsvelden. Bij FC Almere, FORZA en Sporting Almere zijn meer trainingsvelden dan benodigd volgens de richtlijn (respectievelijk 2, 1 en 1,5 velden meer).

Tabel 4.6 Vraag-aanbodanalyse trainingsvelden voetbalverenigingen in het seizoen 2019/'20

Stadsdeel	Sportpark	Vereniging	Aanbod	Behoefte	Overschot (+) / tekort (-)
Haven	De Marken	FC Almere	^A 4,5	2,5 (2,5)	+2
Buiten	Polderkwartier	S.C. Buitenboys	3,5	3,5 (3,7)	0
Stad-West	Annapark	FORZA	2	1 (1,1)	+1
Stad-West	Rie Mastenbroek	ASC Waterwijk	4,5	4,5 (4,6)	0
Stad-West	Klein Brandt	AS'80	^A 4	4,0 (4,0)	0
Stad-Oost	FBK	Sporting Almere	^B 3	1,5 (1,6)	+1,5
Almere			21,5	17	+4,5

^A Exclusief O2-veld.

^B Inclusief O2-veld.

Toekomst

Voor de bepaling van de toekomstige behoefte aan voetbalvelden wordt de bevolkingsprognose en de recente ledenontwikkeling van verenigingen gebruikt. Hierbij is rekening gehouden met de herkomst van de huidige leden van de verenigingen. Een vereniging met veel leden uit de wijk Almere-Haven zal harder groeien dan een vereniging met veel leden uit de wijk Stad-Oost, omdat de verwachting is dat in Almere-Haven het aantal inwoners gaat toenemen en in Stad-Oost gaat dalen. In tabel 4.7 zijn de verwachte wedstrijdveldoverschotten en -tekorten bij de voetbalverenigingen in Almere weergegeven. In de kolom 'bevolkingsontwikkeling' is uitgegaan van een stabiele sportdeelname. Dat wil zeggen dat ervan uit is gegaan dat in de toekomst de populariteit van voetbalverenigingen niet verandert. In kolom 'recente ontwikkeling verenigingen' is uitgegaan van het doorzetten van de recente ontwikkeling van de verenigingen tot en met 2035. Dit betekent dat als een vereniging de afgelopen jaren gemiddeld 2 procent is gegroeid, verondersteld wordt dat deze groei ook de komende jaren 2 procent per jaar bedraagt.

Tabel 4.7 Huidige en toekomstige behoefte aan wedstrijdvelden voetbalverenigingen Almere

Vereniging	Aanbod	Behoefte aan wedstrijdvelden					
		Bevolkingsontwikkeling				Recente ontwikkeling verenigingen	
		2019/'20		2035		2035	
		Zat.	Zon.	Zat.	Zon.	Zat.	Zon.
FC Almere	^A 5	5	1	6	1	8	2
S.C Buitenboys	5	5	3	5	4	5	3
FORZA	3	2	1	2	1	2	1
ASC Waterwijk	5	6	4	6	5	5	4
AS'80	^A 5	6	3	7	4	8	5
Sporting Almere	^B 5	2	2	2	2	2	2
Almere	28	26	14	28	17	30	17

^A Inclusief O2-veld.

^B Exclusief O2-veld.

De behoefte aan wedstrijdvelden bij de bestaande Almeerse voetbalverenigingen zal in de periode tot aan 2035 op basis van de bevolkingsontwikkeling tot 28 velden oplopen. Wanneer de recente ontwikkeling van de verenigingen zich tot 2035 voortzet, dan zal de behoefte aan wedstrijdvelden tot 30 velden oplopen. Gemeentebreed zijn op basis van de bevolkingsontwikkeling voldoende velden in 2035. Wel is het zo dat juist de verenigingen die nu al krapte ervaren, op basis van de bevolkingsprognose nog meer ruimte nodig hebben. Een betere spreiding van voetballers over de verenigingen en/of sportparken is daarom een belangrijk aandachtspunt.

De behoefte aan trainingsvelden loopt, op basis van de bevolkingsontwikkeling en recente ontwikkeling van de verenigingen, in de periode tot en met 2035 op tot respectievelijk 20 en 20,5 velden (tabel 4.8). Met de 21,5 beschikbare velden blijft gemeentebreed voldoende trainingsruimte beschikbaar. Net als bij de wedstrijdvelden is ook hier zichtbaar dat de spreiding over de gemeente een aandachtspunt is. Om de trainingscapaciteit te verhogen, zou ook een natuurgras wedstrijdveld in kunstgras omgezet kunnen worden. Dit zou op termijn bij AS'80 aan de orde kunnen zijn, maar dit is afhankelijk van de mate waarin deze vereniging kan gaan groeien (gelet op wedstrijdcapaciteit).

Tabel 4.8 Huidige en toekomstige behoefte aan trainingsvelden voetbalverenigingen Almere

Vereniging	Aanbod	2019/'20	Behoeftte aan trainingsvelden	
			Bevolkingsontwikkeling	Recente ontwikkeling verenigingen
			2035	2035
FC Almere	^A 4,5	2,5	3	4
S.C. Buitenboys	3,5	3,5	4	3,5
FORZA	2	1	1	1
ASC Waterwijk	4,5	4,5	5	4
AS'80	^A 4	4	5	6,5
Sporting Almere	^B 3	1,5	2	1,5
Almere	21,5	17	20	20,5

^A Exclusief O2-veld.

^B Inclusief O2-veld.

Nieuwbouwwijken in Almere Poort en Almere Hout

Almere Poort en Almere Hout gaan volgens de prognoses veel extra inwoners krijgen. De huidige voetballers uit Almere Poort voetballen vooral bij AS'80 en iets mindere mate bij ASC Waterwijk en FC Almere. AS'80 heeft al een tekort aan velden, dus extra vraag vanuit Almere Poort kan daar niet geacommodeerd worden. Voetbalvereniging FORZA, ook in Stad-West, heeft nog wel ruimte voor extra voetballers. In Almere Hout wonen nu nog weinig mensen en daardoor ook weinig voetballers. Er zijn geen voetbalvelden in de buurt. Op basis van de huidige deelname aan voetbal is de verwachting dat in 2035 ruim 400 voetballers uit deze wijk zullen komen. Deze voetballers zijn in de berekening vooral aan S.C. Buitenboys toebedeeld.

Nevengebruik

Nevengebruik kan extra druk op de velden leggen of, in geval van natuurgras, voor extra belasting van de natuurgrasvelden zorgen. De verenigingen is gevraagd naar nevengebruik van de velden.

ASC Waterwijk

De velden van ASC Waterwijk worden gedurende het jaar door diverse middelbare scholen gebruikt voor bewegingsonderwijs. Daarnaast vindt op zondagochtend een interne competitie plaats voor mini-pupillen.

FC Almere

De velden van FC Almere worden gebruikt door verschillende voetbalscholen. De vereniging geeft aan dat de voetbalscholen vier keer per week gebruik maken van de velden. Door het open sportparkbeleid van de gemeente kunnen de voetbalscholen vrij gebruik maken van de velden. Hierbij heeft FC Almere als hoofdgebruiker voorrang (mogen de andere gebruikers wegsturen). De American Football en frisbee vereniging maken ook gebruik van de velden.

4.2 Hockey

Aanbod

Hockey wordt zowel binnen als buiten beoefend. Zaalhockey vindt plaats in de periode dat het veldhockey winterstop heeft (december, januari en februari). Hoewel zaalhockey de laatste jaren veel aan populariteit wint, wordt veldhockey het meest beoefend.

In Nederland liggen 898 buitenhockeyvelden, wat neerkomt op 1,3 veld per 25.000 inwoners (DSA, 2019) (tabel 4.9). De Koninklijke Nederlandse Hockey Bond (KNHB) telt circa 243.000 leden in 2019. De tien velden in Almere komen overeen met 1,2 velden op 25.000 inwoners en komt daarmee nagenoeg overeen met het landelijk gemiddelde en het gemiddelde van Flevoland. Kijken we naar het aantal leden bij de KNHB dan zien we dat 0,8 procent van de Almeerse bevolking lid is. Dat is lager dan het landelijk gemiddelde en het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten.

Tabel 4.9 Aantal hockeyvelden en ledenpercentage KNHB, 2019

	Aantal velden		Ledenpercentage KNHB (2019)
	Totaal	Per 25.000 inwoners	
Almere	10	1,2	0,8%
Vergelijkbare gemeenten	^a 73	1,8	2,2%
VSG-regio Flevoland	^b 20	1,2	0,9%
Nederland	898	1,3	1,4%

^a Totaal aantal velden in de gemeenten Eindhoven, Groningen, Tilburg, Breda en Nijmegen.

^b Totaal aantal velden in de gemeenten Almere, Lelystad, Noordoostpolder, Dronten, Zeewolde en Urk.

Bron: Database SportAanbod (DSA), 2019; KNHB via NOC*NSF, 2017. Bewerking: Mulier Instituut.

Behoefte

In Almere zijn twee hockeyverenigingen actief, de Almeerse Hockey Club (AHC), gelegen op sportpark Klein Brandt en hockeyclub Buitenhout, die speelt op sportpark Buitenhout (tabel 4.10). AHC beschikt over drie met zand ingestrooide kunstgrasvelden en over vier watervelden. De vereniging heeft in het seizoen 2019/'20 63 teams ingeschreven bij de KNHB die spelen in een zaterdagcompetitie en 18 teams die in een zondagcompetitie actief zijn. Buitenhout heeft beschikking over twee zandkunstgrasvelden en één semi-waterveld. In het seizoen 2019/'20 heeft de vereniging 26 teams, die, op één team na, spelen op zaterdag. Daarnaast heeft de vereniging verschillende teams trimhockey waarvan een aantal competitie spelen op vrijdag. Omdat deze niet in het weekend spelen en daarmee niet bijdragen aan de wedstrijdvlbehoefte in het weekend, worden deze niet meegenomen in de verdere analyse.

Tabel 4.10 Aantal velden en teams Almeerse hockeyverenigingen in het seizoen 2019/'20

Sportpark	Vereniging	Aantal velden				Aantal teams	
		Zandingestrooid kunstgrasveld	Semi-waterveld	Waterveld	Totaal	Zaterdag	Zondag
Klein Brandt	Almeerse Hockey Club	3		4	7	63	18
Buitenhout	Buitenhout	2	1		3	25	1
Almere		5	1	4	10	88	19

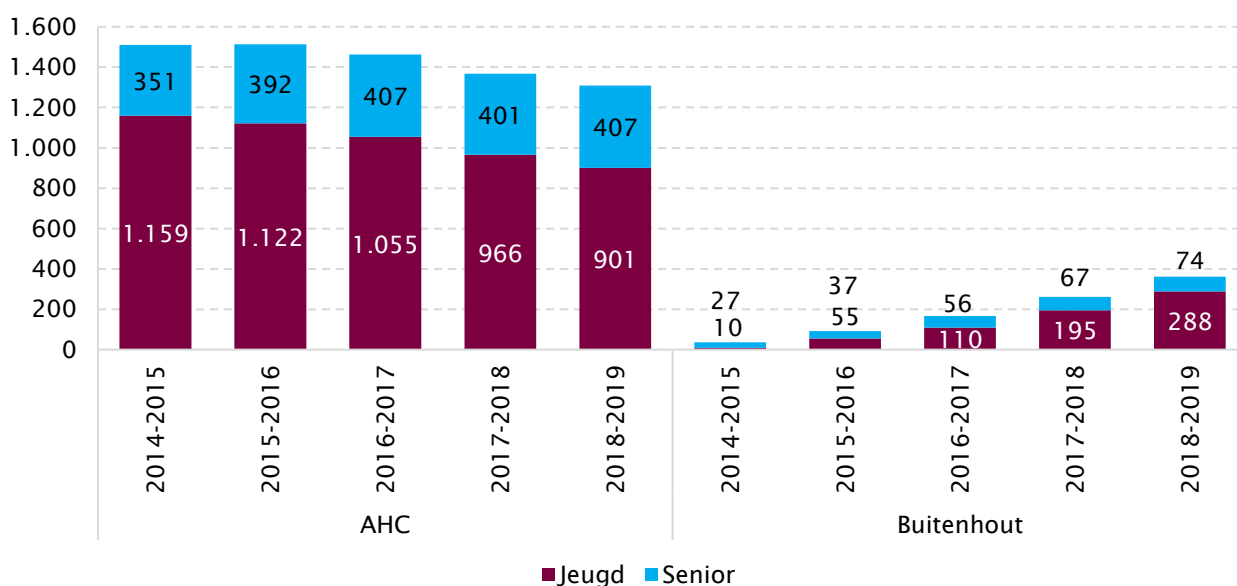
In tabel 4.11 is de huidige veldbehoefte van de hockeyverenigingen in Almere afgezet tegen het aanbod. De veldoverschotten en -tekorten zijn weergegeven in watervelden. Watervelden hebben een lagere capaciteit ten opzichte van zandkunstgrasvelden, maar verdienen vanuit de bespeelbaarheid de voorkeur. Beide verenigingen voldoen in de huidige situatie aan de behoefte aan wedstrijdelden. AHC heeft een grote jeugdafdeling (63 teams) en daardoor een behoefte aan zes wedstrijdelden. Met de zeven aanwezige velden wordt hier aan voldaan.

Tabel 4.11 Vraag-aanbod analyse hockeyverenigingen Almere, seizoen 2019/'20

Sportpark	Vereniging	Aanbod	Overschot (+) / tekort (-) in (semi-) watervelden	
			Zaterdag	Zondag
Klein Brandt	Almeerse Hockey Club	7	+2	+5
Buitenhout	Buitenhout Hockeyvereniging	3	+1	+2

In de afgelopen jaren is het aantal jeugdleden bij AHC afgenomen, terwijl die bij Buitenhout (sinds 2016 op de huidige plek actief) is toegenomen (figuur 4.1). Het aantal seniorleden is bij beide verenigingen toegenomen. Bij deze ledencijfers zijn twee opmerkingen van belang. Ten eerste is het aannemelijk dat hockeyers uit de wijken Buiten en Stad-Oost (waar 84% van de actieve leden van Buitenhout wonen) de overstap hebben gemaakt van AHC naar Buitenhout, vanwege de voor hen gunstigere ligging. Ten tweede lijkt Buitenhout een inhaalslag gemaakt te hebben. Inwoners uit Buiten en Stad-Oost voor wie de afstand tot AHC een belemmering vormden, kregen in de buurt een alternatief om te hockeyen.

Figuur 4.1 Recente ledenontwikkeling Almeerse hockeyverenigingen

Toekomst

In de periode tot en met 2035 zal de behoefte aan hockeyvelden in Almere toenemen (tabel 4.12). Op basis van de bevolkingsontwikkeling zal vooral de vraag op zaterdag bij AHC toenemen, als gevolg van de stijging van de jongste bevolkingsgroep in de wijken waar de leden wonen. Om een inschatting te maken van het aantal benodigde velden op basis van de recente ledenontwikkeling, wordt de ontwikkeling van het totale aantal leden van de twee verenigingen gebruikt. De inschatting op basis van de recente ledenontwikkeling zal, vanwege de in de vorige paragraaf benoemde punten, te hoog zijn.

Wordt de recente ledentalontwikkeling van de verenigingen in acht genomen, dan zien we dat vooral groei bij het aantal seniorenteams doorzet. Dit heeft vooral gevolgen voor de veldbehoefte op zondag.

Tabel 4.12 Huidige en toekomstige vraag-aanbod analyse hockeyverenigingen Almere

		Overschot (+) / tekort (-) in (semi-) watervelden					
		2019		2035			
Vereniging	Aanbod	Zaterdag	Zondag	Bevolkingsontwikkeling		Ver. ontwikkeling	
				Zaterdag	Zondag	Zaterdag	Zondag
AHC	7	+2	+5	+1	+5	0	+1
Buitenhout	3	+1	+2	+1	+2	+1	+2

Nieuwbouwwijken in Almere Poort en Almere Hout

Almere Poort en Almere Hout gaan volgens de prognoses veel extra inwoners krijgen. De huidige hockeyers uit Almere Poort hockeyen vooral AHC. Deze vereniging heeft nog ruimte om extra leden te kunnen faciliteren. In Almere Hout wonen nu nog weinig mensen en daardoor ook weinig hockeyers. De hockeyers die er nu wonen, hockeyen vooral bij AHC. Hockeyvereniging Buitenhout ligt echter een stuk dichterbij en heeft nog ruimte om nieuwe teams te laten spelen. Op basis van de huidige deelname aan hockey is de verwachting dat in 2035 ruim 150 hockeyers uit deze wijk zullen komen. Deze hockeyers zijn in de berekening nu vooral aan AHC toebedeeld.

4.3 Korfbal

In Almere is één korfbalvereniging actief. De Eerste KorfbalVereniging Almere (EKVA) beschikt over vier korfbalvelden op het sportpark Fanny Blankers-Koen in de wijk Stad-Oost. EKVA heeft 23 teams (8 senioren-, 15 juniorenteams) die allemaal op zaterdag actief zijn. Met het huidig aantal teams heeft de vereniging behoefte aan drie wedstrijdelden en één trainingsveld, waar met een aanwezigheid van vier velden aan wordt voldaan (figuur 4.13).

Tabel 4.13 Aantal velden, teams, normteams en veldbehoefte EKVA Almere, seizoen 2018/ '19

Sportpark	Vereniging	Aantal velden	Aantal teams	Aantal normteams	Behoefte	
					Wedstrijd	Training
Fanny Blankers-Koen	EKVA	4	23	17,5	3	1

Toekomst

Op basis van de bevolkingsontwikkeling en de recente landelijke ontwikkelingen in de korfbalsport is het aannemelijk dat de veldbehoefte van EKVA in de periode tot en met 2035 zal afnemen (tabel 4.14). Hiermee zal de wedstrijdveldbehoefte, na de correctie van de landelijke ontwikkeling, afnemen naar twee. De trainingsveldbehoefte zal constant op één veld blijven.

Tabel 4.14 Toekomstige veldbehoefte EKVA

		Behoefte 2019		Behoefte 2035			
Vereniging	Aanbod	Wedstrijd	Training	Bevolkingsontwikkeling		Landelijke ontwikkeling KNKV	
				Wedstrijd	Training	Wedstrijd	Training
EKVA	4	3	1	3	1	2	1

4.4 Honk- en softbal

Almere '90 is de enige honk- en softbalvereniging van Almere. Op sportpark Fanny Blankers-Koen beschikt de vereniging over twee honkbalvelden en vier velden die voor softbal, jeugdhonkbal en pupillenhonkbal kunnen worden ingezet. Bij de vereniging zijn in het seizoen 2019 in de honkbalafdeling twee senioren-, één junioren-, drie aspiranten- en drie pupillenteams actief. Voor Almere '90 spelen vijf seniorenteams

(twee heren, drie dames), één junioren-, twee aspiranten- en één pupillenteam softbal in een competitie van de KNBSB. Daarnaast heeft de vereniging één beeball- team. Op basis van het huidige aantal teams heeft Almere '90 behoefte aan één honkbal- en drie softbalvelden (tabel 4.15). Hieraan wordt met twee honkbal- en vier softbalvelden voldaan.

Tabel 4.15 Vraag-aanbodanalyse Almere '90, seizoen 2019

Sportpark	Vereniging		Aanbod	Behoefte
Fanny Blankers-Koen	Almere '90	Honkbal	2	1 (0,5)
		Softbal*	4	3 (2,4)

*Softbal, jeugdhonkbal en pupillenhonkbal kunnen in wedstrijdverband op dezelfde velden worden gespeeld

Toekomst

De veldbehoefte van Almere '90 zal naar verwachting (licht) afnemen in de periode tot aan 2035 (tabel 4.16). De veldbehoefte voor honkbal wordt door de bevolkingsontwikkeling en de correctie van de landelijke ontwikkeling in de honk- en softbalsport nauwelijks beïnvloed. De afgeronde veldbehoefte van één blijft gelijk. De behoefte aan softbalvelden laat een sterkere verandering zien, op basis van de bevolkingsontwikkeling en de recente ontwikkelingen in de honk- en softbalsport. De behoefte daalt van drie naar twee velden. Het aanbod blijft voldoende voor de verwachte behoefte in 2035.

Tabel 4.16 Toekomstige veldbehoefte Almere '90

Vereniging	Aanbod	Behoefte		
		2018/'19	Bevolkingsontwikkeling	Correctie landelijke ontwikkeling
			2035	2035
Almere '90				
<i>Honkbal</i>	2	1 (0,5)	1 (0,4)	1 (0,4)
<i>Softbal</i>	4	3 (2,4)	2 (1,9)	2 (1,7)

4.5 Tennis

Aanbod

De gemeente Almere heeft acht tennisverenigingen. Twee verenigingen, LTV Almere en TV Koriander liggen op een sportpark waar ook andere sportvelden liggen. Zes verenigingen spelen op een los tennispark (tabel 4.17). In totaal staan in Almere bijna 2.000 tennissers bij de verenigingen ingeschreven.

Tabel 4.17 Aantal banen en leden tennisverenigingen Almere in het seizoen 2019

Sportpark	Vereniging	Aantal leden			Aantal banen
		Senioren	Junioren	Totaal	
Joymere	T.V. Joymere	90	8	98	10
De Marken	L.T.V. Almere	369	136	505	8
De Gouwen	T.V. De Gouwen	118	12	130	6
Het Nieuwe Land	T.V. Het Nieuwe Land	115	1	116	7
Almere Buiten	ATC-Buiten	399	240	639	11
Tennispark Waterwijk	L.T.C. Waterwijk	80	10	90	8
Rie Mastenbroek	T.V. Koriander	237	160	397	6
Centre Point	T.V. Centre Point*	?	?	?	18
Almere		A 1.408	A 567	A 1.975	74

^A Exclusief de ledenaantallen van T.V. Centre Point, die niet bekend zijn.

Behoefte

In tabel 4.18 is de behoefte aan tennisbanen van de Almeerse tennisverenigingen afgezet tegen het aanbod. De behoefte is berekend aan de hand van richtlijn van de KNLTB, zoals deze op 1 oktober 2019 op de site van de KNLTB staat vermeld. De richtlijn bedraagt 70 leden (maximumvariant) tot 90 leden (minimumvariant) per tennisbaan.

Tabel 4.18 Vraag-aanbodanalyse banen tennisparken Almere, 2019

Sportpark	Vereniging	Aanbod	Behoefte		Overschot (+)/Tekort (-)	
			Minimaal	Maximaal	Minimaal	Maximaal
Joymere	T.V. Joymere	10	2 (1,1)	2 (1,4)	8	8
De Marken	L.T.V. Almere	8	6 (5,6)	8 (7,2)	2	-
De Gouwen	T.V. De Gouwen	6	2 (1,4)	2 (1,9)	4	4
Het Nieuwe Land	T.V. Het Nieuwe Land	7	2 (1,3)	2 (1,7)	5	5
Almere Buiten	ATC-Buiten	11	8 (7,1)	10 (9,1)	3	1
Tennispark Waterwijk	L.T.C. Waterwijk	8	1 (1,0)	2 (1,3)	7	6
Rie Mastenbroek	T.V. Koriander	6	5 (4,4)	6 (5,7)	1	-
Almere (excl. T.V. Centre Point)		56	26	32	30	24

De Almeerse tennisverenigingen voldoen met het aanbod aan tennisbanen aan de behoefte van de tennisverenigingen. De verenigingen Joymere (+8), De Gouwen (+4), Het Nieuwe Land (+4) en Waterwijk (+6) hebben een groot overschot aan banen.

Toekomst

Wordt de bevolkingsontwikkeling gevolgd, dan zal de baanbehoefte onder de Almeerse tennisverenigingen afnemen, dan wel gelijk blijven (afhankelijk van de ligging van de vereniging). Alle verenigingen voldoen in 2035, aan de hand van de bevolkingsontwikkeling, aan de baanbehoefte en hebben een overschot aan banen.

De Almeerse tennisverenigingen hebben de afgelopen jaren te maken met een afname van het aantal leden. Wordt deze trend in acht genomen, dan zal de baanbehoefte van de Almeerse tennisverenigingen

afnemen (tabel 4.19). Alle verenigingen blijven in dit scenario (ruimschoots) aan de baanbehoefte voldoen.

Tabel 4.19 Toekomstige behoefte baanbehoefte tennisverenigingen Almere

Vereniging	Aanbod	Overschot (+)/Tekort (-)					
		2019		2035		2035	
		Min.	Max.	Bevolkingsontwikkeling		Ontwikkeling verenigingen	
				Min.	Max.	Min.	Max.
T.V. Joymere	10	8	8	9	8	9	9
L.T.V. Almere	8	2	0	2	1	3	2
T.V. De Gouwen	6	4	4	4	4	5	4
T.V. Het Nieuwe Land	7	5	5	5	5	6	6
ATC-Buiten	11	3	1	5	3	7	6
L.T.C. Waterwijk	8	7	6	7	6	7	7
T.V. Koriander	6	1	0	1	-	2	1
Almere[^]	56	30	24	33	27	39	35

[^] Exclusief T.V. Centre Point.

Nieuwbouwwijken in Almere Poort en Almere Hout

De huidige tennisverenigingen hebben nog heel veel ruimte op hun tennisparken. De parken zullen de groei vanuit de nieuwbouwwijken op kunnen ontvangen.

4.6 Overige buitensporten

In Almere zijn naast de eerder behandelde buitensporten mogelijkheden om American Football, atletiek, handbal en rugby in georganiseerd verband te beoefenen (tabel 4.20).

Tabel 4.20 Overige buitensporten Almere

Stadsdeel	Sportpark	Sport	Vereniging	Aantal velden/banen
Haven	De Marken	American Football	Flevo Phantoms	1
Haven	De Wierden	Handbal	Najaden	2
Stad-Oost	Fanny Blankers-Koen	Atletiek	AVA '81	1
Stad-Oost	Fanny Blankers-Koen	Rugby	RC Bulldogs	1
Stad-West	Klein Brandt	Handbal	HAVAS	2

American Football is een kleine sport in Nederland (1.746 leden in 2017). De afgelopen periode heeft de sport in Nederland een groei doorgemaakt (+34% ten opzichte van 2005). In Almere wordt American Football door de vereniging Flevo Phantoms beoefend. Het eerste team van Flevo Phantoms speelt in de Nederlandse eredivisie.

Op de sportparken de Wierden en Klein Brandt wordt in Almere handbal beoefend door de verenigingen Najaden en HAVAS. Handbal wordt tegenwoordig vooral binnen gespeeld. In recente jaren is het aantal geregistreerde handballers in Nederland gedaald (-10% sinds 2005).

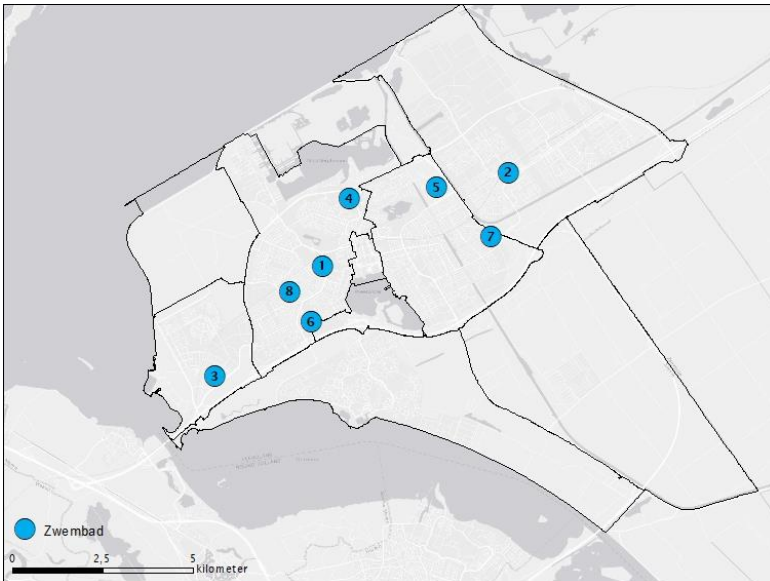
Op het sportpark Fanny Blankers-Koen ligt de enige atletiekbaan van Almere. Deze wordt gebruikt door AVA '81. De atletieksport heeft in Nederland in de afgelopen tijd een sterke groei doorgemaakt (van 109.000 in 2005 naar ruim 137.000 in 2017, +26%). De baan in Almere heeft zes rondlanen en acht sprintlanen. Op basis van de bevolkings- en atletieksportontwikkeling ligt een groei van het aantal leden van AVA '81 in de lijn der verwachting.

Rugby heeft de laatste tijd een sterke groei doorgemaakt in het ledental. In de periode 2005-2017 is het aantal leden van de bond meer dan verdubbeld (van 7.200 naar 15.300, +114%). In Almere is rugby te beoefenen bij RugbyClub Bulldogs die haar thuisbasis heeft op het Fanny Blankers-Koen sportpark. Op basis van de recente ontwikkeling van de rugbysport en de verwachte bevolkingsgroei in Almere, is het aannemelijk dat RC Bulldogs in de komende periode zal groeien in ledental.

5. Zwemwater

De gemeente Almere beschikt over drie openbare, overdekte zwembaden. Deze zwembaden worden geëxploiteerd door Optisport. Zwembad Almere Stad ligt in Stad-West en heeft een wedstrijd-, instructie en doelgroepenbad. Zwembad Almere Poort ligt in Almere Poort en beschikt over één groot bad. Onder vier banen ligt over de gehele lengte een beweegbare bodem waardoor hier de diepte kan worden aangepast. Zwembad De Vrijbouter ligt in het centrum van Almere Buiten en beschikt over een instructiebad, een doelgroepenbad, een recreatiebad met een uitzwembad naar buiten en een speciaal baby-badje.

Kaart 5.1 Zwembaden in Almere, 2019

1 = Zwembad Almere Stad, 2 = Zwembad De Vrijbouter, 3 = Zwembad Almere Poort, 4 = Van Rheeën Sport, 5 = Van Rheeën Sport Aqua Leisure, 6 = Het Mineraal, 7 = Zwemschool Aquayara (Tussen de Vaarten), 8 = Zwemschool Aquayara (Muziekwijk).

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Naast de drie genoemde zwembaden wordt in Almere gezwommen in vijf andere, deels openbare baden. Twee zwembaden behoren bij Van Rheeën sportcentra en liggen in Stad-West en Stad-Oost. Zwembad het Mineraal is een doelgroepenbad en ligt ook in Stad-West. Zwemschool Aquayara heeft vestigingen op twee locaties in Almere; in Stad-West en Stad-Oost.

5.1 Capaciteit zwembaden naar zwemactiviteit

In hoeverre een bassin geschikt is voor een bepaalde activiteit, is afhankelijk van de afmetingen van het bassin en de temperatuur van het water. In bijlage B1.3 is een overzicht van de eisen voor een bepaalde activiteit opgenomen. In de praktijk worden bassins gebruikt voor meer activiteiten dan waarvoor ze geschikt zijn. Kleinere afmetingen of een hogere temperatuur worden dan geaccepteerd. In de volgende alinea's staan de kenmerken van de bassins van de zwembaden in Almere beschreven. In de daaropvolgende tabel 5.1 staat het totaal overzicht van capaciteit zwemwater per activiteit.

Zwembad Almere Stad

Het wedstrijdbassin heeft een afmeting van 25 x 15 meter en een watertemperatuur van 28 a 29 graden. Het bassin is geschikt voor zwemonderwijs, zwemsport, doelgroepen zwemmen en banenzwemmen. Voor zwemsport zit de temperatuur wel aan de bovenkant van de geschikte temperatuur (25 - 28 graden).

Het instructiebad heeft een afmeting van 15 x 9 meter en heeft dezelfde temperatuur als het wedstrijdbad. Hoewel het bad voor zwemonderwijs aan de kleine kant is, wordt het hier wel voor gebruikt. Voor overige activiteiten is het bad niet geschikt, al wordt het tijdens recreatieve uren wel voor vrij-zwemmen gebruikt.

Het doelgroepenbad is 10 x 15 meter met een watertemperatuur van 32 graden. Hiermee is het bad uitsluitend geschikt voor doelgroepen zwemmen.

Zwembad De Vrijbouter

Het instructiebad heeft een afmeting van 14 x 9 meter met een watertemperatuur van 29 graden. Het bad wordt gebruikt voor zwemonderwijs en doelgroepen zwemmen. Voor zwemonderwijs is het oppervlak kleiner dan gewenst (126 i.p.v. 160m²).

Het doelgroepenbad is 20 x 10 meter en heeft een watertemperatuur van 31 graden. Het bassin wordt gebruikt voor doelgroepen- en banenzwemmen. Voor deze laatste activiteit is de temperatuur hoger dan gewenst.

Het recreatiebad, babybad en buitenbad zijn alleen geschikt voor recreatief zwemmen (al wordt het recreatiebad ook gebruikt voor banenzwemmen).

Zwembad Almere Poort

Het bassin heeft een afmeting van 25 x 21 meter en een watertemperatuur van 28 graden. Het bad is geschikt voor zwemonderwijs, zwemsport, doelgroepen zwemmen en banenzwemmen.

Zwembaden Van Rheenen Sport

De zwembaden van Van Rheenen Sport hebben een afmeting van 6 x 10 (Rie Mastenbroek Sportpark in Stad-West) en 20 x 10 (Fanny Blankers-Koen sportpark in Stad-Oost) meter. Beide baden worden gebruikt voor zwemonderwijs, waarbij het bad in Stad-West aan de kleine kant is. Banenzwemmen kan op de locatie op het Fanny Blankers-Koen sportpark. Doelgroepen zwemmen wordt op beide locaties aangeboden.

Zwembad Het Mineraal

Het bassin heeft een afmeting van 15 x 10 meter en een watertemperatuur van 33,5 graden. Het bad wordt gebruikt voor zwemonderwijs, doelgroepen zwemmen en banenzwemmen. Vanwege de hoge temperatuur richt het bad zich op activiteiten die niet te intensief zijn.

Zwemschool Aquayara

De vestiging in Tussen de Vaarten (Stad-Oost) heeft een L-vormige vorm en een afmeting van 20 x 8 en 5 x 5 meter (oppervlak = 185 m²). Het water heeft een temperatuur van 31,5 graden. Het bad wordt gebruikt voor zwemonderwijs, doelgroepen zwemmen en banenzwemmen. Voor deze laatste activiteit is de temperatuur hoger dan gewenst. De vestiging in Muziekwijk (Stad-West) heeft een afmeting van 13 x 7 meter en een watertemperatuur van 31,5 graden. Het bad wordt gebruikt voor zwemonderwijs. Het bad is af te huren voor bijvoorbeeld kinderfeestjes.

Tabel 5.1 Capaciteit (in m²) overdekt zwemwater in Almere, uitgesplitst naar activiteit

	Oppervlakte zwemwater (m ²)				
	Zwem- onderwijs	Zwem- sport	Doel-groepen- zwemmen	Banen- zwemmen	Recreatief zwemmen
Almere Stad	510	375	525	375	
De Vrijbouter	126		326	200	417
Almere Poort	525	525	525	525	
Van Rheenen Sport	60		60		
Van Rheenen Sport Aqua Leisure	200		200	200	
Het Mineraal	150		150	150	
Zwemschool Aquayara (Muziekwijk)	91				
Zwemschool Aquayara (TdV)	185		185	185	
Totaal Almere	1.847	900	1.971	1.635	417

5.2 Vergelijkbare gemeenten

In deze paragraaf wordt een vergelijking gemaakt met steden die qua inwonertallen en stedelijkheid vergelijkbaar zijn met Almere. De capaciteiten zijn toebedeeld op basis van de definitie geschikte capaciteit voor een bepaalde activiteit. Er is in de programmering van de zwembaden niet gekeken of de capaciteit ook daadwerkelijk voor deze activiteit wordt ingezet. In de vergelijking zijn alleen de openbare zwembaden meegenomen.

Almere heeft in vergelijking met andere steden weinig capaciteit per inwoner beschikbaar voor zwemsport en leswemmen. Ook als we de semi-private zwembaden meenemen, is de capaciteit voor beide activiteiten laag. Voor banenzwemmen is er in de gemeentelijke zwembaden in Almere relatief weinig ruimte beschikbaar, al is het beeld in de andere gemeenten wisselend. Dit wordt deels opgevangen door mogelijkheden voor banenzwemmen in de semi-private zwembaden, maar de afmetingen van deze baden zijn hiervoor niet optimaal. De capaciteit voor doelgroepen zwemmen komt vrijwel overeen met de capaciteit in de andere gemeenten. Minder capaciteit per inwoner is er in Almere voor pretzwemmen. Zwembad De Vrijbouter is hiervoor de enige mogelijkheid.

Met de verwachte bevolkingsgroei tot 2035 en een gelijkblijvend aantal zwembaden wordt de capaciteit per inwoner nog minder en daarmee het verschil met andere gemeenten groter.

Tabel 5.2 Capaciteit overdekte zwembaden Almere en referentiegemeenten in vierkante meters totaal en per 100 inwoners, in 2019 en 2035

	Almere	Amersfoort	Apeldoorn	Groningen	Tilburg
Inwonertal 2019	207.861	155.226	161.156	231.299	217.259
Inwonertal 2035	255.640				
Aantal zwembaden	3	2	2	4	3
Oppervlakte overdekt zwemwater (m ²)					
Leren zwemmen	1.161	2.304	1.356	2.783	1.218
Zwemsport	900	1.988	750	1.713	1.463
Banenzwemmen	1.100	1.988	750	1.913	1.038
Doelgroepenzwemmen	1.376	1.004	981	2.783	1217,5
Pretzwemmen	417	1.004	981	700	niet bekend
Oppervlakte per 100 inwoners in 2019 (m ²)					
Leren zwemmen	0,6	1,5	0,8	1,2	0,6
Zwemsport	0,4	1,3	0,5	0,7	0,7
Banenzwemmen	0,5	1,3	0,5	0,8	0,5
Doelgroepenzwemmen	0,7	0,6	0,6	1,2	0,6
Pretzwemmen	0,2	0,6	0,6	0,3	-
Oppervlakte per 100 inwoners in 2035 (m ²)					
Leren zwemmen	0,5				
Zwemsport	0,4				
Banenzwemmen	0,4				
Doelgroepenzwemmen	0,5				
Pretzwemmen	0,2				

5.3 Reisafstand tot zwembad

In tabel 5.3 is voor de verschillende wijken weergegeven hoe ver de inwoners gemiddeld moeten reizen naar het dichtstbijzijnde openbare zwembad in Almere. Gemiddeld gezien is voor de inwoners van Almere de reisafstand naar een openbaar zwembad 3,2 kilometer. Dit is flink hoger dan het landelijke gemiddelde van 2,2 kilometer voor sterk stedelijke gebieden. Wat betreft wijken in Almere moeten de inwoners van Almere Hout, Almere Haven en Almere Stad-Oost het verst reizen naar een openbaar overdekt zwembad.

Wanneer niet alleen de openbare zwembaden, maar ook de semi-private zwembaden in de analyse worden meegenomen, wordt de reisafstand voor de inwoners van de gemeente Almere kleiner. Met uitzondering van de wijk Almere-Buiten profiteren alle inwoners hiervan. De gemiddelde reisafstand is in de situatie met de semi-private zwembaden 2,2 kilometer.

Tabel 5.3 Gemiddelde afstand in meters naar het dichtstbijzijnde overdekte zwembad voor inwoners van de gemeente Almere, 2019

	Aantal inwoners 2019	Afstand openbare zwembaden (3 baden)	Afstand (semi-)openbare zwembaden (8 baden)
Almere Buiten	56.763	2.070	2.070
Almere Centrum	4.666	2.156	161
Almere Haven	22.863	5.700	1.546
Almere Hout	3.639	7.340	300
Almere Poort	15.352	2.576	678
Almere Stad-Oost	48.999	4.171	1.685
Almere Stad-West	55.579	2.322	1.681
Almere	207.861	3.155	2.236

In 2035 zal door de groei van het aantal inwoners en woningbouw in Pampus, Almere Poort, Nobelhorst, Vogelhorst en Oosterwold de gemiddelde afstand tot een zwembad toenemen (niet in tabel). Vooral de (nieuwe) inwoners in Nobelhorst, Vogelhorst en Oosterwold hebben een lange reisafstand naar een overdekt zwembad. Ook de inwoners van Pampus hebben geen zwembad dicht in de buurt, al is dat enigszins afhankelijk van waar de woningbouw precies plaats gaat vinden.

6. Conclusies

6.1 Context

De gemeente Almere zal tot 2035 een flinke bevolkingsgroei doormaken (+23%, van 208.000 naar 257.000 inwoners). De groei vindt vooral plaats in de wijken Centrum, Poort, Hout en Pampus. De overige wijken zullen vrijwel allemaal licht gaan krimpen in inwonertal. Ook de leerlingprognoses laten een groei zien in het aantal leerlingen bij de Almeerse scholen. De groei wordt vooral bij het basisonderwijs en speciaal (basis)onderwijs verwacht. Om de groei van het aantal leerlingen op te kunnen vangen worden de komende jaren veertien scholen bijgebouwd.

In Almere zijn relatief weinig mensen lid van een sportbond (17% tegenover 26% landelijk). Vooral de leeftijdsgroep 25 tot 65 jaar blijft in lidmaatschap achter. Ook voor de grote verenigingssporten hockey, voetbal, zwemmen en tennis is deelname lager dan het landelijk gemiddelde. Het aantal voetballers dat ingeschreven staat bij een Almeerse voetbalvereniging is de afgelopen jaren, ondanks bevolkingsgroei, gedaald (-7%; junioren: -10%, senioren: +8%). Landelijk is het aantal voetballers juist toegenomen. Ook het aantal tennissers is, overeenkomstig de landelijke ontwikkeling, afgenomen (-13%; junioren: -5%, senioren: -16%). Het aantal hockeyers is de afgelopen jaren toegenomen (+8%; junioren: 2%, senioren: +27%). De sterke groei bij hockey is ook landelijk te zien.

Fitness is voor volwassenen (16 jaar en ouder) in Almere de belangrijkste sport. In vergelijking met Nederland als geheel (33%) beoefent een hoger percentage van de inwoners van Almere deze sportieve activiteit (47%). Duursporten zoals hardlopen, skeeleren, wandelen en wielrennen beoefent ruim een derde van de bevolking van Almere (37%, Nederland: 39%). Veld- en zaalsporten en zwemmen worden het minst beoefend, respectievelijk 14, 15 en 12 procent. Landelijk zien we ongeveer dezelfde patronen wat betreft de populariteit van deze sporten. Van de sporttakken zelf staat (overdekte) fitness bovenaan, gevolgd door hardlopen (29%), wandelsport (20%) en zwemsport (17%).

6.2 Binnensportruimte

In Almere staan tien sporthallen, dertien sportzalen en 50 gymzalen. Eind 2019 is een tijdelijke blaashal in Almere Poort geplaatst. Hiermee komt het totaal aan sporthallen op elf. Het totale aanbod aan binnensportruimte in Almere is vrij laag ten opzichte van het Nederlands gemiddelde. Vooral het aantal sporthallen blijft achter bij het gemiddelde. Vergeleken met andere gemeenten met tussen de 175 en 200 duizend inwoners heeft Almere iets minder binnensportruimte. Het aantal sporthallen en gymzalen is lager dan in vergelijkbare gemeenten, terwijl het aantal sportzalen juist een stuk hoger ligt.

Inwoners van Almere moeten gemiddeld 1,7 kilometer reizen naar de dichtstbijzijnde sporthal; dit is vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde, maar verder dan andere grote gemeenten (>200.000 inwoners). 90 procent van de inwoners woont binnen drie kilometer van een sporthal. Inwoners van de wijk Almere Hout moeten het verst reizen (7,1 kilometer).

Onderwijs

Alle scholen (po, (v)so en vo) hebben binnen één kilometer een binnensportaccommodatie. Hiermee voldoet de gemeente in theorie aan de 'Verordening huisvesting onderwijs gemeente Almere 2017'. Er is niet gekeken of de scholen daadwerkelijk gebruikmaken van de dichtstbijzijnde locatie.

In totaal hebben de Almeerse scholen in 2019 behoefte aan 79 zaaldelen binnensportruimte voor het bewegingsonderwijs. Met een aanbod van 102 zaaldelen¹⁸ wordt daar ruim aan voldaan. Hierbij wordt geen rekening gehouden met de spreiding van het aanbod. De toename van het aantal leerlingen tot 2035 leidt tot meer uren bewegingsonderwijs die onder moeten worden gebracht bij binnensportaccommodaties. De verwachting is dat hiervoor in 2035 85 zaaldelen nodig zijn.

Georganiseerde binnensport

Afgaande op de Planologische Kengetallen heeft Almere een behoefte van tussen de tien en dertien sporthallen en tussen de vijftien en negentien sportzalen (59 - 76 zaaldelen in totaal). Met de elf sporthallen en dertien sportzalen (60 zaaldelen), voldoet het aanbod net aan de minimumbehoefte maar zijn er zestien zaaldelen minder dan de maximumbehoefte. De verwachte bevolkingsgroei zorgt voor een toename in de behoefte tot tussen de 71 en 91 zaaldelen. Tenminste een deel van de extra behoefte zal opgevangen kunnen worden in de binnensportruimtes die bij nieuwe scholen gerealiseerd wordt.

Nieuwbouwwijken

De wijken Almere Poort, Almere Pampus en Almere Hout krijgen de komende jaren veel extra inwoners. Dit heeft gevolgen voor de behoefte aan binnensportruimte in deze wijken. Hoewel inwoners niet alleen gebruikmaken van de accommodaties in hun eigen wijk, geeft de behoefte per wijk wel een indicatie waar extra ruimte nodig is. Vooral voor de inwoners uit Almere Hout en in mindere mate Pampus zijn in de toekomst te weinig zaaldelen ten opzichte van de behoefte. In Almere Poort neemt de behoefte ook sterk toe, maar daar zijn al veel binnensportaccommodaties aanwezig.

Conclusie binnensport

Het aanbod aan binnensportruimte is lager dan gemiddeld in Nederland en ook iets lager dan in andere grote gemeenten (175.000 - 250.000 inwoners). Als het aanbod wordt afgezet tegen de planologische kengetallen blijkt Almere over een laag aantal binnensportaccommodaties te beschikken. Het gebruik laat echter een ander beeld zien. De sporthallen, sportzalen en gymzalen hebben gemiddeld een vrij lage bezetting. Wordt de gemiddelde bezetting per accommodatie gebenchmarkt met vergelijkbare gemeenten, dan zijn de Almeerse binnensportaccommodaties op vrijwel elk moment minder bezet dan het gemiddelde van de vergelijkbare gemeenten. In hoofdstuk 2 is geconstateerd dat in Almere een relatief laag percentage van de inwoners lid is van een sportvereniging ten opzichte van het landelijk gemiddelde en dat veel inwoners kiezen voor een sport als fitness of (hard)lopen. Op piekuren (19:00 - 21:00 uur doordeweeks) worden de sporthallen in Almere in de wintermaanden overigens wel veel gebruikt (87%). Naar de toekomst toe neemt de behoefte aan binnensportruimte vooral in de wijken Almere Poort, Almere Pampus en Almere Hout toe. Vanwege de huidige afstand tot een binnensportaccommodatie voor inwoners van Almere Hout, is het aan te bevelen om in deze wijk extra binnensportruimte te realiseren. Gezien het huidige gebruik van de sporthallen lijkt het niet nodig om te streven naar een aanbod dat past bij de maximale behoefte op basis van de planologische kentallen.

6.3 Buitensport

De veertien sport- en tennisparken in Almere liggen allemaal vrij centraal in de stad. Dit betekent dat inwoners van wijken aan de rand van de stad (Hout, Poort) gemiddeld ver moeten reizen naar het dichtstbijzijnde sportpark.

¹⁸ Hierbij is rekening gehouden met het aantal zaaldelen waarin de sporthallen en sportzalen daadwerkelijk op te splitsen zijn (met behulp van de scheidingswanden).

Voetbal

Het aantal volwaardige voetbalvelden in Almere (35,5) is laag vergeleken met het landelijk gemiddelde en vergeleken met andere grote gemeenten (Eindhoven, Groningen, Tilburg, Breda en Nijmegen). Het aantal kunstgrasvelden is wel relatief hoog. Het aantal leden per veld ligt vrijwel gelijk aan het landelijk gemiddelde (151 tegenover 164). Gezien het relatief lage aantal velden en het hoge aandeel kunstgrasvelden is dit opvallend. Het past wel bij het lage percentage leden van de KNVB in Almere.

De zes voetbalverenigingen hebben gezamenlijk 307 teams op zaterdag en 78 teams op zondag. Opvallend is de grote hoeveelheid jeugdteams die op zondag spelen. De zes verenigingen hebben gezamenlijk een behoefte aan 26 wedstrijdelden. Dit betekent dat gemeentebreed een overschot van twee wedstrijdelden bestaat. Opvallend zijn de grote verschillen tussen verenigingen. AS'80 en ASC Waterwijk komen beiden één wedstrijdeld tekort op hun eigen sportpark, terwijl Sporting Almere en FORZA respectievelijk drie en één wedstrijdeld meer hebben dan op basis van de richtlijn nodig is. Voor FC Almere en S.C. Buitenboys komt het aantal aanwezige wedstrijdelden overeen met het benodigde aantal velden. Het aantal trainingsvelden in Almere is op basis van de richtlijn voldoende voor de verenigingen. Drie verenigingen hebben een overschot aan trainingsvelden, terwijl de drie andere verenigingen beschikken over evenveel trainingsvelden als benodigd.

Gemeentebreed zijn op basis van de bevolkingsontwikkeling voldoende wedstrijdelden in 2035. Wel is het zo dat juist de verenigingen die nu al krapte ervaren op basis van de bevolkingsprognose nog meer ruimte nodig hebben. Een betere spreiding van voetballers over de verenigingen en/of sportparken is daarom een belangrijk aandachtspunt voor de komende jaren. Met 21,5 beschikbare trainingsvelden blijft gemeentebreed voldoende trainingsruimte beschikbaar. Net als bij de wedstrijdelden is ook hier zichtbaar dat de spreiding over de gemeente een aandachtspunt is.

Hockey

Het aantal hockeyvelden in Almere (10) komt overeen met het landelijk gemiddelde, terwijl het aantal leden van de hockeybond lager is dan gemiddeld. Almere kent een grote (AHC) en een kleinere (Buitenhout) hockeyvereniging. In de huidige situatie hebben beide verenigingen genoeg ruimte om wedstrijden en trainingen te accommoderen. Tot 2035 zal de behoefte aan hockeyvelden toenemen. Op basis van de bevolkingsontwikkeling zal vooral de druk op zaterdag toenemen, terwijl op basis van de verenigingsontwikkeling ook de seniorentak groter wordt, met bijbehorende veldbehoefte op zondag. Omdat er sprake lijkt te zijn van een verplaatsing van leden van AHC naar Buitenhout en de afgelopen jaren door de komst van Buitenhout een bovenmatige groei (inhaalslag) heeft plaatsgevonden, is het lastig in te schatten hoe de twee verenigingen zich precies gaan ontwikkelen. Gezien de nieuwbouw die in Almere Hout gepland is, is het de verwachting dat vooral hockeyvereniging Buitenhout extra leden uit deze wijk zal krijgen.

Overige buitensporten

Voor korfbal, honk- en softbal en tennis is in de huidige situatie genoeg ruimte voor de behoefte. Ook in de toekomst zullen deze sporten naar alle waarschijnlijkheid niet om ruimte verlegen zitten.

Conclusie buitensport

In de huidige situatie hebben alleen voetbalvereniging AS'80 en ASC Waterwijk een tekort aan wedstrijdelden. Op andere sportparken zijn daarentegen nog wedstrijdelden over, waardoor gemeentebreed voldoende wedstrijdelden voor voetbal aanwezig zijn. Een betere spreiding van voetballers over de verenigingen en/of sportparken is wel een belangrijk aandachtspunt voor de komende jaren. Alle voetbalverenigingen beschikken, volgens de richtlijn van de KNVB, nu over voldoende trainingsruimte.

Voor hockey, korfbal, honk- en softbal en tennis is in de huidige situatie genoeg ruimte voor de behoefte. Ook in de toekomst zullen deze sporten naar alle waarschijnlijkheid niet om ruimte verleggen zitten.

6.4 Zwemwater

Op de vraag hoe het huidige aanbod aan en spreiding van overdekt zwemwater zich verhoudt tot het aantal inwoners in Almere komt een duidelijk antwoord naar voren. Het aanbod aan zwemwater in de gemeentelijke baden is laag; dit wordt deels gecompenseerd door zwemwater in semi-private zwembaden. Deze semi-private baden voorzien vooral in zwemwater voor zwemonderwijs, sommige vormen van doelgroepenonderwijs en banenzwemmen (beperkt door korte lengte van de banen). Naast de beperkte capaciteit aan zwemwater is ook de spreiding over de gemeente opvallend. Alle zwembaden bevinden zich aan de noordkant van de A6, waardoor (toekomstige) inwoners van Almere Haven en Almere Hout een lange afstand naar een zwembad moeten overbruggen.

Het aanbod aan zwemwater voor pretzwemmen is erg laag. Naast de beperkte vierkante meters wordt ook het aanbod aan recreatieve elementen slecht gewaardeerd. Veel mensen gaan voor recreatief zwemmen dan ook naar een zwembad buiten de gemeente¹⁹.

Richting 2035 vindt veel woningbouw plaats in Almere Hout, Almere Poort en Pampus. Vooral voor de inwoners van Almere Hout en Pampus zijn geen zwembaden dicht in de buurt. Gezien de spreiding over de stad van de huidige zwembaden en de woningbouw ten zuiden van de A6, ligt het voor de hand om te onderzoeken of er ook zwemwater in Almere Hout of Almere Haven gerealiseerd kan en moet worden. Vervolgonderzoek zal moeten uitwijzen of er inderdaad meer behoefte is aan zwemwater, wat voor type zwembad dan zou voldoen en wat een geschikte locatie is voor een nieuw zwembad.

¹⁹ Dool, R. van den & Davids, A. (2018). *Sportdeelname Almere 2018: ontwikkelingen in sport en bewegen*. Utrecht: Mulier Instituut.

Bijlagen

Tabel B1.1 Bezettingsgraden Almeerse gymzalen, regulier seizoen

	Regulier seizoen				
	Doordeweeks		Zaterdag	Zondag	
	08:00-16:00	16:00-23:00	19:00-21:00	09:00-18:00	09:00-18:00
Gymzaal Amsterdamweg	33%	41%	73%	8%	46%
Gymzaal Annapark mobiel	14%	1%	1%	1%	0%
Gymzaal Aprilstraat	45%	13%	29%	0%	10%
Gymzaal Bosgouw	65%	24%	48%	16%	0%
Gymzaal Buitenhof	41%	10%	11%	3%	3%
Gymzaal Catootjepad	79%	7%	0%	0%	0%
Gymzaal Churchillweg 5	50%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal Cranberrylaan	71%	10%	13%	6%	0%
Gymzaal Danslaan / Zevensprong	30%	11%	15%	0%	1%
Gymzaal Edelhertweg	72%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal Harderwijkoever	64%	31%	51%	9%	0%
Gymzaal Hollywoodlaan	27%	1%	0%	0%	0%
Gymzaal Iepenstraat	50%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal J. Jongkindstraat	46%	25%	33%	0%	0%
Gymzaal Jaagmeent	72%	15%	27%	7%	7%
Gymzaal Kimwierde (gesloten in 2019)	12%	9%	25%	0%	0%
Gymzaal Kornetstraat	71%	35%	75%	10%	0%
Gymzaal Leeuwardenplein	51%	7%	16%	0%	0%
Gymzaal Lierstraat	72%	8%	19%	21%	0%
Gymzaal Lingestraat	42%	21%	34%	0%	0%
Gymzaal Luitstraat	63%	16%	41%	6%	0%
Gymzaal Makassarweg	68%	17%	32%	0%	0%
Gymzaal Marathonlaan A	76%	3%	11%	19%	0%
Gymzaal Marathonlaan B	44%	32%	61%	34%	0%
Gymzaal Meerveldplein Almere	35%	11%	14%	10%	0%
Gymzaal Nymfenplein / De Ruimte I	16%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal Nymfenplein / De Ruimte II	37%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal Paul Kleestraat	67%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal Pijnackerpad	65%	9%	0%	0%	0%
Gymzaal Randstad	71%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal Ravelplantsoen	63%	30%	71%	0%	0%
Gymzaal Regenboogweg	47%	43%	52%	62%	0%
Gymzaal Rossinistraat	53%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal Simon van Collumstraat	76%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal Tom Poesstraat	68%	2%	0%	0%	0%
Gymzaal van Eesterenplein	63%	12%	27%	38%	13%
Gymzaal Vergeet-mij-nietjesstraat	62%	14%	31%	0%	0%
Gymzaal Vrijmark	38%	9%	20%	0%	0%
Gymzaal W. de Vlaminghstraat	48%	8%	26%	0%	32%
Gymzaal Walt Disneyplantsoen	45%	30%	38%	22%	0%
Gymzaal Zonnebloemweg	34%	30%	66%	0%	7%
Sportverzamelgebouw Annapark I	65%	22%	57%	27%	0%
Sportverzamelgebouw Annapark II	28%	13%	34%	2%	0%
Sportverzamelgebouw Annapark III	28%	16%	39%	0%	0%
Gemiddelde Almere	52%	13%	25%	7%	3%
Benchmark Almere	53%	39%	59%	19%	11%

Tabel B1.2 Bezettingsgraden Almeerse gymzalen, winterseizoen

	Winterseizoen				
	Doordeweeks			Zaterdag	Zondag
	08:00-16:00	16:00-23:00	19:00-21:00	09:00-18:00	09:00-18:00
Gymzaal Amsterdamweg	34%	45%	71%	5%	53%
Gymzaal Annapark mobiel	17%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal Aprilstraat	48%	11%	30%	0%	10%
Gymzaal Bosgouw	65%	32%	75%	0%	1%
Gymzaal Buitenhof	38%	11%	18%	0%	6%
Gymzaal Catootjepad	79%	9%	0%	0%	0%
Gymzaal Churchillweg 5	58%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal Cranberrylaan	68%	12%	12%	9%	0%
Gymzaal Danslaan / Zevensprong	33%	10%	8%	0%	0%
Gymzaal Edelhertweg	73%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal Harderwijkoever	64%	35%	57%	10%	0%
Gymzaal Hollywoodlaan	28%	1%	0%	0%	0%
Gymzaal Iepenstraat	53%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal J. Jongkindstraat	43%	24%	37%	0%	0%
Gymzaal Jaagmeent	74%	8%	27%	0%	0%
Gymzaal Kimwierde (gesloten in 2019)	19%	3%	12%	0%	0%
Gymzaal Kometstraat	72%	34%	76%	10%	0%
Gymzaal Leeuwardenplein	52%	9%	24%	0%	0%
Gymzaal Lierstraat	73%	9%	20%	18%	0%
Gymzaal Lingestraat	40%	23%	40%	0%	0%
Gymzaal Luitstraat	63%	15%	41%	0%	0%
Gymzaal Makassarweg	70%	29%	46%	0%	0%
Gymzaal Marathonlaan A	76%	5%	13%	27%	0%
Gymzaal Marathonlaan B	44%	34%	64%	38%	0%
Gymzaal Meerveldplein Almere	39%	14%	22%	0%	0%
Gymzaal Nymfenplein / De Ruimte I	15%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal Nymfenplein / De Ruimte II	35%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal Paul Kleestraat	68%	3%	9%	0%	0%
Gymzaal Pijnackerpad	64%	7%	0%	0%	0%
Gymzaal Randstad	72%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal Ravelplantsoen	66%	30%	72%	0%	0%
Gymzaal Regenboogweg	48%	46%	54%	59%	0%
Gymzaal Rossinistraat	54%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal Simon van Collumstraat	77%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal Tom Poesstraat	75%	2%	0%	10%	0%
Gymzaal van Eesterenplein	63%	17%	33%	23%	12%
Gymzaal Vergeet-mij-nietjesstraat	70%	12%	28%	0%	29%
Gymzaal Vrijmark	40%	9%	18%	0%	0%
Gymzaal W. de Vlaminghstraat	47%	12%	33%	0%	0%
Gymzaal Walt Disneyplantsoen	53%	35%	39%	10%	0%
Gymzaal Zonnebloemweg	34%	33%	72%	0%	2%
Sportverzamelgebouw Annapark I	68%	23%	62%	39%	0%
Sportverzamelgebouw Annapark II	48%	13%	29%	29%	0%
Sportverzamelgebouw Annapark III	38%	20%	46%	1%	1%
Gemiddelde Almere	53%	14%	27%	7%	3%
Benchmark Almere	54%	43%	66%	23%	15%

Tabel B1.3 Definities geschiktheid bassin voor zwemactiviteit

Activiteit	Lengte	Breedte	Oppervlakte	Diepte	Temperatuur
Zwemonderwijs			160m ²	Minimaal 0,8m	27+ graden
Sport	25, 35 of 50m	12,5+ m		Tenminste 2m	25-28 graden
Doelgroepen	>= 7m	>= 7m	100m ²	Variabel (0-2m)	28-32 graden
Banenzwemmen	Meer dan 20 meter	2,5m en daar een veelvoud van		1,10+ m	27-29 graden
Recreatief zwemmen				Minimaal 0,2m	28+ graden

